

NÕUKOGU DIREKTIIV 2006/88/EÜ,

24. oktoober 2006,

vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete loomatervishoiunõuete ning teatavate veeloomadel esinevate taudide ennetamise ja tõrje kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 37,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Vesiviljelusloomad ja vesiviljelustooted kuuluvad elusloomade, kalade, molluskite ja koorikloomadena asutamislepingu I lisa reguleerimisalasse. Vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete aretustöö, kasvatamine ja turuleviimine moodustab selles sektoris töötavate inimeste jaoks olulise sissetulekuallika.
- (2) Siseturu kontekstis kehtestati loomatervishoiualased erieeskirjad selliste toodete turuleviimiseks ja kolmandatest riikidest sissetoomiseks, mille suhtes kehtib nõukogu 28. jaanuari 1991. aasta direktiiv 91/67/EMÜ, mis käsitleb loomatervishoiunõudeid vesiviljelusloomade ja -toodete turuleviimise suhtes ⁽²⁾.
- (3) Vesiviljelusloomade taudide puhangud võivad asjaomasele tootmisharule tõsiselt kahju tekitada. Tähtsamate kala- ja molluskitaudide puhangute korral kohaldatavad miinimummeetmed sätestati nõukogu 24. juuni 1993. aasta direktiiviga 93/53/EMÜ, millega kehtestatakse minimaalsed ühenduse meetmed teatavate kalahaiguste tõrjeks, ⁽³⁾ ja nõukogu 22. detsembri 1995. aasta direktiiviga 95/70/EÜ, millega sätestatakse minimaalsed ühenduse meetmed teatavate kahepoolmelisi limuseid mõjutavate haiguste tõrjeks ⁽⁴⁾.
- (4) Kehtivad ühenduse õigusaktid on koostatud peamiselt lõhe-, forelli- ja austrikasvatust arvestades. Pärast nende õigusaktide vastuvõtmist on ühenduse vesiviljelustootmine märkimisväärselt arenenud. Praegu kasutatakse

vesiviljeluses mitmeid uusi kalaliike, eriti merekalade liike. Samuti on üha enam levinud muid kalaliike hõlmavad uued kasvatustavad, eriti pärast ühenduse hiljutist laiendamist. Lisaks kasvab pidevalt ka kooriklooma-, ranna- ja jõekarbi-, merekarbi- ja merikõrvakasvatuse osatähtsus.

- (5) Kõigil tauditõrjemeetmetel on vesiviljelusele majanduslik mõju. Puudulik tõrje võib kaasa tuua patogeenide leviku, mis omakorda võib põhjustada suuri kadusid ning kahjustada ühenduse vesiviljeluses kasvatatavate kalade, molluskite ja koorikloomade tervislikku seisundit. Teisalt võib ülereguleerimine kaasa tuua ülemäärased piirangud vabakaubandusele.

- (6) Nõukogule ja Euroopa Parlamendile esitatud komisjoni 19. septembri 2002. aasta teatise sätestatakse Euroopa vesiviljeluse säästva arengu strateegia. Nimetatud teatise on kavandatud mitmed meetmed, mis looksid pikaajalise tööhõive vesiviljelussektoris, sealhulgas edendaksid kõrgeid loomade tervise ja heaolu standardeid ning keskkonnanalaseid meetmeid, mis tagaksid usaldusväärse tööstuse. Neid meetmeid tuleks arvesse võtta.

- (7) Alates direktiivi 91/67/EMÜ vastuvõtmisest on ühendus ratifitseerinud Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete rakendamise lepingu. Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete rakendamise lepingus on osutatud Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni (OIE) standarditele. Direktiivis 91/67/EMÜ ettenähtud tervishoiunõuded elusate vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete turuleviimiseks on kõnealustest standarditest rangemad. Seetõttu peaks käesolev direktiiv võtma arvesse veeloomade tervishoiu eeskirja ja OIE käsiraamatut veeloomade diagnostiliste testide kohta.

- (8) Vesiviljelussektori ratsionaalse arengu tagamiseks ning tootlikkuse tõstmiseks tuleks veeloomade tervishoiueeskirjad kehtestada ühenduse tasandil. Need eeskirjad on muu hulgas vajalikud ka selleks, et aidata kaasa siseturu väljakujundamisele ning vältida nakkushaiguste levikut. Õigusaktid peaksid olema piisavalt paindlikud, et võtta arvesse nii vesiviljelussektori pidevat arengut ja mitmekesisust kui ka ühenduse veeloomade tervislikku seisundit.

⁽¹⁾ ELT C 88, 11.4.2006, lk 13.

⁽²⁾ EÜT L 46, 19.2.1991, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 806/2003 (ELT L 122, 16.5.2003, lk 1).

⁽³⁾ EÜT L 175, 19.7.1993, lk 23. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga (ELT L 236, 23.9.2003, lk 381).

⁽⁴⁾ EÜT L 332, 30.12.1995, lk 33.

- (9) Käesolev direktiiv peaks hõlmama vesiviljelusloomi ning keskkondi, mis võivad mõjutada nende loomade tervislikku seisundit. Üldiselt peaks käesoleva direktiivi sätteid kohaldama looduslike veeloomades suhtes ainult siis, kui keskkonna seisukord võib avaldada mõju vesiviljelusloomade tervislikule seisundile või kui see on vajalik selleks, et täita teiste ühenduse õigusaktide, nagu näiteks nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi nr 92/43/EMÜ (looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta) ⁽¹⁾ eesmärgi, või selleks, et kaitsta ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooniga (CITES) koostatud loetelus osutatud liike. Käesolev direktiiv ei tohiks piirata võõrliikide sissetoomise kohta rangemate eeskirjade tarvitusele võtmist.
- (10) Käesoleva direktiivi rakendamiseks määratud pädevad asutused peaksid täitma oma ülesandeid ja kohustusi kooskõlas üldiste põhimõtetega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks, ⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks ⁽³⁾.
- (11) Ühenduse vesiviljeluse arenguks on vaja suurendada pädevate asutuste ja vesiviljelustootmisettevõtjate teadlikkust ning valmisolekut veeloomadel esinevate taudide ennetamise, tõrje ja likvideerimise suhtes.
- (12) Liikmesriikide pädevatel asutustel peaks olema juurdepääs riskianalüüsi- ja epidemioloogialastele oskustele ja teadmistele ning nad peaksid neid oskusi ja teadmisi kasutama. Sellel on järjest suurem tähtsus, sest rahvusvahelised kohustused keskenduvad praegu sanitaarmedetete vastuvõtmisele seotud riskianalüüsile.
- (13) Vesiviljelustootmisettevõtetele lubade väljastamise süsteem on asjakohane sisse viia ühenduse tasandil. Selline lubade väljastamise süsteem võimaldaks pädevatel asutustel saada täielikku ülevaadet vesiviljelustootmisest, mis aitaks kaasa veeloomadel esinevate taudide ennetamisele, tõrjele ja likvideerimisele. Lisaks võimaldab lubade väljastamise süsteem sätestada erinõuded, mida vesiviljelustootmisettevõtted peaksid käitlemisloa saamiseks täitma. Selline lubade väljastamise süsteem peaks võimaluse korral olema kombineeritud loasüsteemiga või sisalduma loasüsteemis, mille liikmesriigid võivad olla loonud juba muul eesmärgil, näiteks keskkonnaõiguse raames. Selline lubade väljastamise süsteem ei tohiks olla vesiviljelustootmisele lisakoormaks.
- (14) Liikmesriigid peaksid keelduma loa väljastamisest, juhul kui kõnealuse tegevusega kaasneks vastuvõetamatu risk levitada taude teistele vesiviljelusloomadele või looduslike veeloomapopulatsioonidele. Enne kui otsustada keelduda loa andmisest, tuleks kaaluda ka meetmeid riskide vähendamiseks või kõnealusele tegevusele teise asukoha leidmist.
- (15) Vesiviljelusloomade kasvatamine inimtoiduks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruses (EÜ) nr 852/2004 (toiduainete hügieeni kohta) ⁽⁴⁾ määratletud esmatootmisena. Käesoleva direktiivi kohaselt üksikutele vesiviljelustootmisettevõtetele pandud kohustused, näiteks arvestuse pidamise kohustus ja sisesüsteemid, mis võimaldavad vesiviljelustootmisettevõtetal pädevale asutusele tõendada, et käesolevas direktiivis sätestatud nõuded on täidetud, peaksid võimaluse korral olema kombineeritud määruses (EÜ) nr 852/2004 sätestatud kohustustega.
- (16) Rohkem tähelepanu tuleks pöörata taudipuhangute ennetamisele kui juba puhkenud taudide tõrjele. Seega on asjakohane sätestada miinimummeetmed taudide ennetamiseks ja riskide vähendamiseks ning neid meetmeid tuleks kohaldada kogu vesiviljeluse tootmisahela väljalt, alates marja viljastamisest ja haudumisest kuni vesiviljelusloomade inimtoiduks töötlemiseni, sealhulgas transportimise ajal.
- (17) Loomade üldise tervise parandamiseks ning parandatud jälgitavuse kaudu loomataudide ennetamisele ja tõrjele kaasaaitamiseks tuleks pidada arvestust vesiviljelusloomade liikumiste üle. Vajaduse korral peaks selliseid liikumisi arvestama loomatervisesertifikaadi väljastamisel.
- (18) Selleks et saada ülevaadet taudi olukorrast, reageerida taudikahtluse korral kiiresti ning kaitsta kõrge loomatervishoiustandardiga kasvandusi ja molluskikasvatusalasid, tuleks kõigis sellistes kasvandustes ja molluskikasvatusaladel kohaldada riskipõhist loomatervishoiuseiret.
- (19) On vaja tagada, et peamised veeloomadel esinevad taudid ei leviks ühenduse tasandil. Seega tuleks turuleviimiseks kehtestada ühtlustatud loomatervishoiusätted koos nende taudidele vastuvõtlike liikide suhtes kohaldatavate erisätetega. Seetõttu tuleks sätestada loetelu asjaomastest taudidest ja nende taudidele vastuvõtlikest liikidest.

⁽¹⁾ EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁽²⁾ ELT L 139, 30.4.2004, lk 206. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2076/2005 (ELT L 338, 22.12.2005, lk 83).

⁽³⁾ ELT L 165, 30.4.2004, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 776/2006 (ELT L 136, 24.5.2006, lk 3).

⁽⁴⁾ ELT L 139, 30.4.2004, lk 1.

- (20) Kõnealuste veeloomataudide esinemissagedus ei ole igal pool ühenduses ühesugune. Seetõttu tuleks piiritleda taudivabaks tunnistatud liikmesriikide mõiste ning asjaomaste territooriumi puhul taudivabaks tunnistatud kalakasvatustsoonide või -piirkondade mõiste. Tuleks kehtestada üldised kriteeriumid ja menetlused taudivaba staatus omistamiseks, säilitamiseks, peatamiseks, taastamiseks ja lõpetamiseks.
- (21) Ilma et see piiraks nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiivi 90/425/EMÜ (milles käsitletakse ühendusesiseses kaubanduses teatavate elusloomade ja toodete suhtes seoses siseturu väljakujundamisega kohaldatavaid veterinaar- ja zootehnilisi kontrolle) ⁽¹⁾ kohaldamist, tuleks veeloomade üldise tervisliku seisundi säilitamiseks ja parandamiseks ühenduses ühe või enama loetletud taudi suhtes taudivabaks tunnistatud liikmesriike, kalakasvatustsoone või -piirkondi kaitsta seesuguste taudide leviku eest.
- (22) Liikmesriigid võivad vajadusel võtta direktiivi 90/425/EMÜ artikli 10 ja nõukogu direktiivi 91/496/EMÜ ⁽²⁾ (millega nähakse ette ühendusse kolmandatest riikidest saabuvate loomade veterinaarkontrolli korraldamise põhimõtted ja muudetakse direktiive 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ ja 90/675/EMÜ) artikli 18 kohaselt vastu ajutisi kaitsemeetmeid.
- (23) Vältimaks ülemääraste kaubanduspiirangute teket, tuleks lubada vesiviljelusloomade vahetust liikmesriikide, kalakasvatustsoonide või -piirkondade vahel, kus on tuvastatud ühe või enama taudi olemasolu, tingimusel et on võetud kasutusele asjakohased meetmed riskide vähendamiseks, sealhulgas transpordi ajal.
- (24) Nende vesiviljelusloomade tapmine ja töötlemine, kelle suhtes kohaldatakse tauditõrjemeetmeid, võib levitada taudi muu hulgas töötlemisettevõtetest pärit patogeene sisaldava heitvee väljutamise tagajärjel. Seetõttu peab liikmesriikidel olema võimalus kasutada töötlemisettevõtteid, mis on saanud nõuetekohase loa selliseks tapmiseks ja töötlemiseks, ilma et see ohustaks tehistingimustes peetavate või looduslike veeloomade tervislikku seisundit, sealhulgas heitvete kaudu.
- (25) Ühenduse ja siseriiklike referentlaborite määramine peaks kaasa aitama diagnostiliste tulemuste kõrgele kvaliteedile ja ühtlusele. Seda eesmärki on võimalik saavutada selliste tegevuste kaudu nagu valideeritud diagnostiliste testide kohaldamine ning laborite personali võrdlev eksamineerimine ja koolitamine.
- (26) Ametlike proovide analüüsimisega seotud laborid peaksid töötama vastavalt rahvusvaheliselt heakskiidetud protseduuridele või toimumisstandarditel põhinevatele kriteeriumidele ning kasutama diagnostikameetodeid, mis on võimaluse korral valideeritud. Mitme asjaomase analüüsimisega seotud tegevuse kohta on Euroopa Standardikomitee (CEN) ja Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon (ISO) töötanud välja käesoleva direktiivi puhul asjakohased Euroopa standardid ja rahvusvahelised standardid (ISO standardid). Sellised standardid on seotud eriti laborite toimimise ja hindamisega ning kontrolliasutuse toimimise ja akrediteerimisega.
- (27) Veeloomadel esinevate taudide puhangu võimalikult varaseks avastamiseks on vaja kohustada taudidele vastuvõtlike liikide hulka kuuluvate veeloomadega kokkupuutuvaid isikuid teavitama pädevat asutust igast taudikahtlusest. Liikmesriikides tuleks läbi viia perioodilisi kontrolle tagamaks, et vesiviljelustootmisettevõtjad on tutvunud käesolevas direktiivis kehtestatud üldiste tauditõrje- ja bioohutusnõuetega ning kohaldavad neid.
- (28) Mitteeksootiliste, kuid raskete taudide levikut vesiviljelusloomadel on vaja ennetada kohe, kui taud puhkeb, jälgides tähelepanelikult elusate vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete liikumisi ning saastuda võivate seadmete kasutamist. Pädevate asutuste kasutatavate meetmete valik peaks sõltuma asjaomase liimesriigi epidemioloogilisest olukorrast.
- (29) Parandamaks loomade tervislikku seisundit ühenduses, peavad liikmesriigid esitama ühenduse tasandil kinnitamiseks epidemioloogial põhinevad programmid teatavate taudide tõrjeks ja likvideerimiseks.
- (30) Kohaliku tähtsusega taudide suhtes, mille puhul ei rakendata ühenduse meetmeid, peaks vesiviljelustööstus liikmesriikide pädevate asutuste kaasabil võtma rohkem vastutust selliste taudide sissetoomise vältimisel või nende tõrjumisel eneseregulatsiooni abil ja tegevusjuhiste väljatöötamise abil. Siiski võib osutada vajalikuks, et liikmeriigid rakendaksid teatavaid siseriiklike meetmeid. Sellised siseriiklikud meetmed peaksid olema põhjendatud, vajalikud ja proportsionaalsed saavutatavate eesmärkidega. Lisaks sellele ei tohiks need mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust, välja arvatud juhul, kui see on vajalik taudi sissetoomise vältimiseks või tõrjeks, ning need meetmed tuleb heaks kiita ja korrapäraselt läbi vaadata ühenduse tasandil. Kuni käesoleva direktiivi alusel selliste meetmete kehtestamiseni peaksid jääma kehtima komisjoni 29. aprilli 2004. aasta otsusega 2004/453/EÜ (millega rakendatakse nõukogu direktiivi 91/67/EMÜ seoses teatavate vesiviljelusloomadel esinevate haiguste vastu võetavate meetmetega) ⁽³⁾ sätestatud lisatagatised.

(1) EÜT L 224, 18.8.1990, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga nr 2002/33/EÜ (EÜT L 315, 19.11.2002, lk 14).

(2) EÜT L 268, 24.9.1991, lk 56. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

(3) ELT L 156, 30.4.2004, lk 5. Otsust on viimati muudetud komisjoni otsusega 2006/272/EÜ (ELT L 99, 7.4.2006, lk 31).

- (31) Teadmised seni tundmatutest veeloomataudidest täienevad pidevalt. Seega võib liikmesriigil olla vaja kohaldada selliste uute taudide suhtes tõrjemeetmeid. Nimetatud meetmed peaksid olema kiired ja kohandatud vastavalt igale üksikjuhtumile, kuid neid ei peaks kohaldama kauem kui eesmärgi saavutamiseks vajalik. Kuna uus taud võib mõjutada ka teisi liikmesriike, tuleb uue taudi olemasolust ja mis tahes võetud tõrjemeetmetest teatada kõikidele liikmesriikidele ja komisjonile.
- (32) Põhieesmärgi – liikmesriigi taudivaba staatuse säilitamine ja taastamine taudipuhangu järel – saavutamiseks on vajalik ja asjakohane näha ette meetmed, mille abil saab parandada taudideks valmisolekut. Taudipuhangud tuleks tõrjuda nii kiiresti kui võimalik, vajadusel erakorralise vaktsineerimise abil, et piirata kahjulikku mõju vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete tootmisele ja nendega kauplemisele.
- (33) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiviga 2001/82/EÜ veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 726/2004, milles sätestatakse ühenduse kord inim- ja veterinaarravimite lubade andmise ja järelevalve kohta ning millega asutatakse Euroopa Ravimiamet, ⁽²⁾ nõutakse, et väheseid erandeid arvestamata peab kõigil ühenduses turuleviidavatel veterinaarravimitel olema müügiluba. Üldiselt peaks kõigil ühenduses kasutatavatel vaktsiinidel olema müügiluba. Liikmesriigid võivad teatavatel tingimustel vastavalt määrusele (EÜ) nr 726/2004 siiski lubada müügilooa toote kasutamist ohtliku epideemia korral. Sellist erandit võib kohaldada vesiviljelusloomade eksootiliste ja uute taudide vaktsiinide suhtes.
- (34) Käesoleva direktiiviga tuleks kehtestada sätteid tagamaks vajalikul tasemel valmisolek, et tõhusalt lahendada hädalukordi, mis on seotud vesiviljelust mõjutava ohtliku eksootilise või uue taudi ühe või mitme puhanguga, nähes ette eelkõige situatsiooniplaanide koostamise puhangute vastu võitlemiseks. Selliseid situatsiooniplaane tuleks korrapäraselt läbi vaadata ja ajakohastada.
- (35) Kui ohtliku veeloomataudi tõrje suhtes kehtivad ühenduse ühtlustatud likvideerimismeetmed, tuleks liikmesriikidel lubada kasutada ühenduse rahalist toetust vastavalt nõukogu 27. juuli 2006. aasta määrusele (EÜ) nr 1198/2006 Euroopa Kalandusfondi kohta ⁽³⁾. Kõiki ühenduse toetuse taotlusi tuleks hinnata selles osas, kas käesolevas direktiivis kehtestatud tõrjesätted on täidetud.
- (36) Kolmandatest riikidest imporditud elusad vesiviljelusloomad ja vesiviljelustooted ei tohiks kujutada ohtu ühenduse veeloomade tervisele. Selle tagamiseks tuleks käesolevas direktiivis sätestada meetmed episootiliste taudide sissetoomise ennetamiseks.
- (37) Kaitsmaks veeloomade tervislikku seisundit ühenduses, on vaja täiendavalt tagada, et ühendust transiidina läbivate elusate vesiviljelusloomade saadetiste puhul järgitakse asjaomaste liikide suhtes kohaldatavaid asjakohaseid loomatervishoiunõudeid.
- (38) Dekoratiivsete veeloomade turuleviimine hõlmab suurt hulka liike, sageli troopilisi liike, keda kasvatatakse üksnes dekoratiivsetel eesmärkidel. Neid dekoratiivseid veeloomi peetakse tavaliselt eraakvaariumides või -tiikides, aianduskauplustes või näituseakvaariumides, kus neil puudub otsene kontakt ühenduse vetega. Järelikult ei kujuta niisugustes tingimustes peetavad dekoratiivsed veeloomad sama riski ühenduse teistele vesiviljelussektoritele ega looduslike veeloomade populatsioonidele. Seepärast on otstarbekas kehtestada erisätteid, mida kohaldataks niisugustes tingimustes peetavate dekoratiivsete veeloomade turuleviimise, transpordi ja impordi suhtes.
- (39) Kui dekoratiivseid veeloomi peetakse väljaspool suletud süsteeme või akvaariume ning neil on otsekontakt ühenduse looduslike vetega, võivad nad siiski kujutada märkimisväärset riski ühenduse vesiviljelusloomade või looduslike veeloomade populatsioonidele. Eriti kehtib see karpkalade (*Cyprinidae*) populatsioonide puhul, sest mõned populaarsed dekoratiivkalad nagu näiteks sasaan on vastuvõtlikud mõnedele taudidele, mis mõjutavad teisi ühenduses kasvatatavaid või vabas looduses leiduvaid karpkala liike. Sellisel juhul tuleks kohaldada käesoleva direktiivi üldsätteid.
- (40) Elektrooniliste teabevahetusvahendite kasutuselevõtmine on hädavajalik lihtsustamiseks, millest saaksid kasu nii vesiviljelustootmine kui ka pädevad asutused. Selle kohustuse täitmiseks peab sisse viima ühised kriteeriumid.
- (41) Liikmesriigid peaksid koostama eeskirjad käesoleva direktiivi sätete rikkumise korral kohaldatavate karistuste kohta ning tagama nende rakendamise. Karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

⁽¹⁾ EÜT L 311, 28.11.2001, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga nr 2004/28/EÜ (ELT L 136, 30.4.2004, lk 58).

⁽²⁾ ELT L 136, 30.4.2004, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 223, 15.8.2006, lk 1.

- (42) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe ⁽¹⁾ punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama enda jaoks ja ühenduse huvides tabelid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning need tabelid avaldama.
- (43) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on veeloomade tervise kaitse alaste õigusaktide ühise aluse moodustavate mõistete, põhimõtete ja menetluste ühtlustamine ei suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada ning seetõttu on eesmärk meetme ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutatav ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nende eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (44) Käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽²⁾.
- (45) On asjakohane ajakohastada vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete suhtes kehtivaid ühenduse loomatervishoiualaseid õigusakte. Seetõttu tuleks tunnistada kehtetuks direktiivid 91/67/EMÜ, 93/53/EMÜ ja 95/70/EÜ ja asendada need käesoleva direktiiviga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse:
  - a) loomatervishoiunõuded, mida kohaldatakse vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete turuleviimise, impordi ja transiidi puhul;
  - b) minimaalsed ennetusmeetmed, mille eesmärk on tõsta pädevate asutuste, vesiviljelustootmisettevõtjate ja teiste selle tootmisharuga seotud isikute teadlikkust vesiviljelusloomadel esinevatest taudidest ja parandada nende valmisolekut sellisteks taudideks;

⁽¹⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1. Parandatud versioon ELT C 4, 8.1.2004, lk 7.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on viimati muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

- c) minimaalsed tõrjemeetmed, mida kohaldatakse teatavate vesiviljelusloomadel esinevate taudide kahtluse või puhangu korral.

2. Liikmesriikidel on õigus kehtestada karmimaid meetmeid II peatükiga, artikliga 13 ja V peatükiga hõlmatud valdkonnas tingimusel, et sellised meetmed ei mõjuta kaubandust teiste liikmesriikidega.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:
  - a) dekoratiivsete veeloomade suhtes, keda kasvatatakse mittekaubanduslikes akvaariumides;
  - b) looduslike veeloomade suhtes, kes kogumise või püüdmise järel viiakse otse toiduahelasse;
  - c) veeloomade suhtes, kes on püütud kalajahu, kalasööda, kalaõli ja teiste sarnaste toodete tootmiseks.
2. II peatükki, III peatüki 1.–4. jagu ning VII peatükki ei kohaldata juhul, kui dekoratiivseid veeloomi peetakse lemmikloomakauplustes, aianduskauplustes, aiatiikides, kaubanduslikes akvaariumides või hulgimüüjate juures:
  - a) kus puudub vahetu kontakt ühenduse looduslike vetega või
  - b) mis on varustatud heitveekäitlussüsteemidega, mis vähendavad taudide looduslikesse vetesse levimise ohtu vastuvõtavale tasemele.
3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse, ilma et see piiraks liikide säilitamist või võõrliikide sissetoomist käsitlevate sätete kohaldamist.

Artikkel 3

Mõisted

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - a) *vesiviljelus* – veeorganismide kasvatamine ja viljelemine tehnoloogiate abil, mis on välja töötatud kõnealuste organismide tootmiseks suuremas ulatuses, kui võimaldab looduslik keskkond, kusjuures organismid kuuluvad füüsilise või juriidilise isiku vara hulka kogu kasvatus- või viljelusetapi jooksul kuni saagi kogumiseni, viimane kaasa arvatud;

- b) *vesiviljelusloom* – kasvanduses või molluskikasvatusalal kasvatatav mis tahes veeloom tema kõigil eluetappidel, sealhulgas viljastatud mari ja sperma/sugurakud, kaasa arvatud mis tahes veeloom, keda kavatakse viia kasvandusse või molluskikasvatusalale;
- c) *vesiviljelustootmisettevõtte* – mis tahes avaliku või erasektori tulundus- või mittetulundusettevõtte, kus viiakse läbi vesiviljelusloomade kasvatamise, pidamise või viljelemisega seotud mis tahes tegevust;
- d) *vesiviljelustootmisettevõtja* – füüsilised või juriidilised isikud, kelle ülesandeks on tagada käesolevas direktiivis ettenähtud nõuete täitmine nende juhitavas vesiviljelustootmisettevõttes;
- e) *veeloom* –
- i) ülemklassi *Agnatha* ja klassidesse *Chondrichthyes* ja *Osteichthyes* kuuluv kala;
- ii) hõimkonda *Mollusca* kuuluv mollusk;
- iii) alamhõimkonda *Crustacea* kuuluv koorikloom;
- f) *käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtte* – mis tahes toidukäitlemisettevõtte, mis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 853/2004 (millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad) ⁽¹⁾ artikli 4 kohaselt saanud tunnustuse vesiviljelusloomade toiduks töötlemiseks ning mis on saanud loa kooskõlas käesoleva direktiivi artiklitega 4 ja 5;
- g) *käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtte käitaja* – füüsilised ja juriidilised isikud, kes vastutavad selle eest, et oleks tagatud käesolevas direktiivis ettenähtud nõuete täitmine nende juhitavas loa saanud töötlemisettevõttes;
- h) *kasvandus* – vesiviljelustootmisettevõtte mis tahes rajatis, piiratud ala või seade, kus vesiviljelusloomi turuleviimiseks kasvatatakse, välja arvatud need alad, kus inimtoiduks püütud või kogutud looduslikke veeloomi enne tapmist ajutiselt hoitakse ilma toitmata;
- i) *kasvatamine* – vesiviljelusloomade kasvatamine kasvanduses või molluskikasvatusalal;
- j) *molluskikasvatusalala* – tootmispiirkond või ülekanedaala, milles kõik vesiviljelustootmisettevõtted tegutsevad ühise bioohutussüsteemi alusel;
- k) *dekoratiivne veeloom* – veeloom, keda peetakse, kasvatatakse või kes viiakse turule üksnes dekoratiivsetel eesmärkidel;
- l) *turuleviimine* – vesiviljelusloomade müük, sealhulgas müügiks pakkumine või mis tahes muu ümberpaigutamise viis, kas tasuta või tasu eest, ning ükskõik millisel kujul toimuv vesiviljelusloomade liikumine;
- m) *tootmispiirkond* – mis tahes magevee- või merepiirkond, suudme- või mandriala või laguun, milles leiduvad molluskite looduslikud kasvukohad, või molluskite kasvatamiseks kasutatavad kohad, kust molluskeid võetakse;
- n) *püügitiik* – tiigid või muud seadmed, milles populatsiooni hoitakse üksnes meelelahutuspüügi eesmärgil ning mis taasasustatakse vesiviljelusloomadega;
- o) *ülekanedaala* – mis tahes magevee- või merepiirkond, suudmeala või laguun, mille piirid on selgelt märgistatud ja tähistatud poide, postide või muude fikseeritud vahenditega ning mida kasutatakse üksnes elusate molluskite looduslikuks puhastamiseks;
- p) *looduslik veeloom* – veeloom, kes ei ole vesiviljelusloom.
2. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:
- a) I lisas esitatud tehnilised mõisted;
- b) vajadusel mõisteid, mis on sätestatud:
- i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja kehtestatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) artiklites 2 ja 3 ⁽²⁾;
- ii) määruse (EÜ) nr 852/2004 artiklis 2;
- iii) määruse (EÜ) nr 853/2004 artiklis 2;
- iv) määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 2.

II PEATÜKK

VESIVILJELUSTOOTMISETTEVÕTTED JA KÄITLEMISEKS LOA SAANUD TÖÖTLEMISETTEVÕTTED

Artikkel 4

Lubade andmine vesiviljelustootmisettevõtetele ja töötlemisettevõtetele

1. Liikmesriigid tagavad, et igal vesiviljelustootmisettevõttel on pädeva asutuse poolt kooskõlas artikliga 5 nõuetekohaselt antud luba.

⁽¹⁾ ELT L 139, 30.4.2004, lk 55.

⁽²⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

Vajadusel võib luba hõlmata ka mitut molluskitega tegelevat vesiviljelustootmisettevõtet samal molluskikasvatusalal.

Väljastuskeskustel, puhastuskeskustel või samalaadsetel molluskikasvatusaladel asetsevatel ettevõtetel peab siiski olema eraldi luba.

2. Liikmesriigid tagavad, et igale V peatüki artikli 33 kohaselt vesiviljelusloomi tauditõrje eesmärgil tapvale töötlemisettevõttele on vastavalt artiklile 5 antud pädeva asutuse poolt luba.

3. Liikmesriigid tagavad, et igal vesiviljelustootmisettevõttel ja käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõttel oleks individuaalne loanumber.

4. Erandina lõikes 1 sätestatud loanõudest võivad liikmesriigid sätestada nõude, et pädevad asutused registreerivad üksnes järgmise:

- a) seadmed (v.a vesiviljelustootmisettevõtted), kus peetakse veeloomi mõnel muul eesmärgil kui turuleviimise;
- b) püügitiik ning
- c) vesiviljelustootmisettevõtted, mis viivad vesiviljelusloomi turule vaid inimtoiduks määruse (EÜ) nr 853/2004 artikli 1 lõike 3 punkti c kohaselt.

Sellisel juhul kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid *mutatis mutandis*, võttes arvesse asjaomase seadme või püügitiigi või ettevõtte iseloomu, omadusi ja olukorda ning riski levitada oma tegevuse tulemusena veeloomade taudide teistele veeloomade populatsioonidele.

5. Käesoleva direktiivi sätete rikkumise korral tegutseb pädev asutus kooskõlas määruse (EÜ) nr 882/2004 artikliga 54.

Artikkel 5

Loa andmise tingimused

1. Liikmesriigid tagavad, et lube, nagu on ette nähtud artikli 4 lõigetes 1 ja 2, annab üksnes pädev asutus, juhul kui vesiviljelustootmisettevõtja või käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtte käitaja:

- a) täidab artiklite 8, 9 ja 10 asjaomaseid nõudeid;
- b) on võtnud kasutusele süsteemi, mis võimaldab ettevõttel pädevale asutusele tõendada, et need asjaomased nõuded on täidetud,

ja

- c) jääb artikli 54 lõikes 1 kehtestatud kohustusi täitva pädeva asutuse järelevalve alla.

2. Luba ei anta juhul, kui kõnealuse tegevusega kaasneks vastuvõetamatu taudide leviku risk kasvandustes, molluskikasvatusaladel või kasvanduste või molluskikasvatusalade läheduses asuvates looduslikes veeloomapopulatsioonides.

Enne kui otsustatakse loa andmisest keelduda, kaalutakse siiski meetmeid riskide vähendamiseks, sealhulgas võimaliku asenduspäiga leidmist kõnealuse tegevuse tarbeks.

3. Liikmesriigid tagavad, et vesiviljelustootmisettevõtja või käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtte käitaja esitab kogu asjaomase teabe, võimaldamaks pädeval asutusel hinnata, kas loa andmise tingimused on täidetud, sealhulgas kooskõlas II lisaga nõutud teabe.

Artikkel 6

Register

Liikmesriigid asutavad vesiviljelustootmisettevõtete ja käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtete registri, mis sisaldab vähemalt II lisas ettenähtud teavet, ajakohastavad registrit pidevalt ning teevad selle üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 7

Ametlikud kontrollimised

1. Pädev asutus teostab vastavalt määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklile 3 vesiviljelustootmisettevõtete ja loa saanud töötlemisettevõtete ametlikke kontrollimisi.

2. Lõikes 1 sätestatud ametlikud kontrollimised koosnevad vähemalt regulaarsetest inspekteerimistest, külastustest ja auditeerimistest ning vajadusel igas vesiviljelustootmisettevõttes proovide võtmisest, võttes arvesse vesiviljelustootmisettevõtete ja loa saanud töötlemisettevõtete poolset ohtu seoses taudi nakatumise ja taudide levikuga. Soovitused selliste kontrollimiste sageduse kohta tehakse sõltuvalt asjaomase tsooni või piirkonna loomateravishoialasest staatusest, nagu need on sätestatud III lisa B-osas.

3. Käesoleva artikli üksikasjalikud rakenduseeskirjad võib võtta vastu artikli 62 lõikes 2 sätestatud korras.

Artikkel 8

Andmete registreerimise kohustus – jälgitavus

1. Liikmesriigid tagavad, et vesiviljelustootmisettevõtted peavad arvestust järgmistele andmetele üle:

- a) kõik vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete liikumised kasvandustesse või molluskikasvatusaladele ja nendest välja;

b) suuremus kõigis epidemioloogilistes üksustes vastavalt tootmistüübile

ja

c) artiklis 10 ettenähtud riskipõhise loomatervishoiuseire kava tulemused.

2. Liikmesriigid tagavad, et käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtted peavad arvestust vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete kõikide liikumiste kohta sellistesse ettevõtetesse ja nendest välja.

3. Liikmesriigid tagavad, et vesiviljelusloomade transportimise korral registreerivad vedajad järgmised andmed:

a) suuremus transpordi kestel vastavalt kasutatud transpordi tüübile ja transporditud liikidele;

b) transpordivahendite poolt külastatud kasvandused, molluskikasvatusalad ja töötlemisettevõtted

ning

c) mis tahes veevahetus transpordi kestel, eriti värsket vee võtukohad ja heitvee kogumise kohad.

4. Ilma et see piiraks konkreetsete jälgitavust käsitlevate sätete rakendamist, tagavad liikmesriigid, et kõik loomade liikumised, mille üle vesiviljelustootmisettevõtjad peavad arvestust vastavalt lõike 1 punktile a, on registreeritud selliselt, et päritolukoha ja sihtkoha kindlakstegemine oleks tagatud. Liikmesriigid võivad nõuda, et selliseid liikumisi kajastav teave tuleb kanda riiklikusse registrisse ning seda tuleb säilitada elektroonilises vormis.

Artikkel 9

Hea hügieenitava

Liikmesriigid tagavad, et vesiviljelustootmisettevõtted ja käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtted rakendavad head hügieenitava vastavalt asjaomasele tegevusele, et ennetada taudide sissetoomist ja levikut.

Artikkel 10

Loomatervishoiuseire kava

1. Liikmesriigid tagavad, et riskipõhist loomatervishoiuseire kava kohaldatakse kõigis kasvandustes ja molluskikasvatusaladel, võttes arvesse tootmise tüüpi.

2. Lõikes 1 osutatud riskipõhise loomatervishoiuseire kava eesmärgiks on tuvastada:

a) suurenenud suuremus kõigis kasvandustes ja molluskikasvatusaladel, võttes arvesse tootmise tüüpi,

ning

b) IV lisa II osas loetletud taudide esinemine nendes kasvandustes ja molluskikasvatusaladel, kus leidub nendele taudidele vastuvõtlikke liike.

3. Soovitused selliste loomatervishoiuseire kava kohaste kontrollimiste sageduse kohta tehakse sõltuvalt asjaomase tsooni või piirkonna loomatervishoiualasest staatusest ja need on sätestatud III lisa B-osas. Seda seiret kohaldatakse, ilma et see piiraks V peatüki või artikli 49 lõike 3, artikli 50 lõike 4 ja artikli 52 kohast proovide võtmist ja seiret.

4. Lõikes 1 osutatud riskipõhises loomatervishoiuseire kavas võetakse arvesse komisjoni poolt artikli 62 lõikes 2 nimetatud korras koostatavaid suuniseid.

5. Komisjon esitab artikli 7 kohaselt läbiviidud ametlike kontrollide ja artikli 58 kohaselt läbiviidud ühenduse kontrollide tulemused ja kogu muu asjakohase teabe põhjal nõukogule aruande liikmesriikides riskipõhise loomatervishoiuseire üldise toimimise kohta. Vajadusel võib sellele aruandele lisada artikli 62 lõikes 2 nimetatud korras asjakohase ettepaneku, milles sätestatakse käesoleva artikli üksikasjalikud rakenduseeskirjad.

III PEATÜKK

LOOMATERVISHOIUNÕUDED VESIVILJELUSLOOMADE JA VESIVILJELUSTOODETE TURULEVIIMISEL

1. JAGU

Üldsätted

Artikkel 11

Reguleerimisala

1. Kui ei ole ette nähtud teisiti, kohaldatakse käesolevat peatükki üksnes IV lisa II osas loetletud taudide ja neile taudidele vastuvõtlike liikide suhtes.

2. Liikmesriigid võivad pädeva asutuse range järelevalve all lubada käesoleva peatüki sätetele mittevastavate vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete turuleviimist teaduslikel eesmärkidel.

Pädev asutus tagab, et selline turuleviimine ei sea ohtu veeloomade tervislikku seisundit sihtkohas või transiidikohtades, pidades silmas IV lisa II osas loetletud taude.

Mis tahes sellised liikumised liikmesriikide vahel ei või toimuda, ilma et sellest oleks eelnevalt teavitatud asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi.

Artikkel 12

Vesiviljelusloomade turuleviimise üldnõuded

1. Liikmesriigid tagavad, et vesiviljelusloomade ja vesiviljelus-
toodete turuleviimine ei sea ohtu veeloomade tervislikku seisundit sihtkohas, pidades silmas IV lisa II osas loetletud taude.

2. Käesolevas peatükis sätestatakse vesiviljelusloomade liikumise üksikasjalikud eeskirjad, eelkõige seoses liikumisega erineva tervishoiualase staatusega liikmesriikide, tsoonide või piirkondade vahel, nagu on osutatud III lisa A-osas.

Artikkel 13

Transpordiga seotud tauditõrjenõuded

1. Liikmesriigid tagavad, et:

a) vesiviljelusloomade transportimise ajal kohaldatakse vajalikke tauditõrjemeetmeid, et kõnealuste loomade tervislik seisund transportimise ajal ei muutuks ning et vähendada taudide leviku riski,

ja

b) vesiviljelusloomi transporditakse tingimustel, mis ei muuda nende tervislikku seisundit ega ohusta sihtkoha ning vajaduse korral transiidipaikade tervishoiualast staatust.

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka IV lisa II osas loetlemata taudide ja nende taudidele vastuvõtlike liikide suhtes.

2. Liikmesriigid tagavad, et mis tahes veevahetus transportimise kestel leiab aset kohtades ja tingimustel, mis ei ohusta:

a) transporditavate vesiviljelusloomade tervislikku seisundit;

b) veevahetuskohas leiduvate mis tahes veeloomade tervislikku seisundit

ja

c) sihtkoha veeloomade tervislikku seisundit.

Artikkel 14

Loomatervisesertifikaadid

1. Liikmesriigid tagavad, et vesiviljelusloomade turuleviimisel esitatakse loomatervisesertifikaat, kui loomad tuuakse vastavalt artiklile 49 või 50 taudivabaks tunnistatud liikmesriiki, tsooni või piirkonda, või kus kohaldatakse artikli 44 lõigete 1 või 2 kohaseid seire- ja likvideerimisprogramme:

a) kasvatamiseks ja varude taastootmiseks

või

b) täiendavaks töötlemiseks enne inimtoiduks kasutamist, välja arvatud:

i) kalade puhul, kes on tapetud ja siseelunditest puhastatud enne lähetamist;

ii) molluskite ja koorikloomade puhul, mis on lähetatud töötlemata või töödeldud toodetena.

2. Samuti tagavad liikmesriigid, et vesiviljelusloomade turuleviimiseks on vaja loomatervisesertifikaati, kui loomadel lubatakse piirkonnast lahkuda V peatüki 3., 4., 5. ja 6. jaos ettenähtud tõrjesätete kohaselt.

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka IV lisa II osas loetlemata taudide ja nende taudidele vastuvõtlike liikide suhtes.

3. Järgmistest liikumistest tuleb teavitada direktiivi 90/425/EMÜ artikli 20 lõikes 1 ettenähtud arvutisüsteemi kaudu:

a) vesiviljelusloomade liikumised liikmesriikide vahel, kui loomatervisesertifikaati nõutakse käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 alusel,

ning

b) kõik muud kasvatamiseks ja varude taastootmiseks ettenähtud elusate vesiviljelusloomade liikumised liikmesriikide vahel, kui käesoleva direktiivi alusel loomatervisesertifikaati ei nõuta.

4. Liikmesriigid võivad otsustada kasutada lõikes 3 ettenähtud arvutisüsteemi tervenisti nende oma territooriumil toimuvate liikumiste jälgimiseks.

2. JAGU

Kasvatamise ja varude taastootmise jaoks ettenähtud vesiviljelusloomad

Artikkel 15

Üldnõuded vesiviljelusloomade turuleviimisel kasvatamise ja varude taastootmise eesmärgil

1. Ilma et see piiraks V peatüki sätete kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et kasvatamise eesmärgil turule viidud vesiviljelusloomad on:

a) kliiniliselt terved

ning

b) ei ole pärit kasvandusest või molluskikasvandusalalt, kus esinevale suurenenud suremusele pole põhjust veel leitud.

Käesolev artikkel kehtib ka IV lisa II jaos loetlemata haiguste ja haigustele vastuvõtlike liikide kohta.

2. Erandina lõike 1 punktist b võivad liikmesriigid riskihinnangule tuginedes sellist turuleviimist lubada, tingimusel et loomad on pärit kasvanduse või molluskikasvatusala sellisest osast, mis on iseseisev selle epidemioloogilise üksuse suhtes, kus on esinenud suurenenud suremust.

3. Liikmesriigid tagavad, et kasvatamise ja varude taastootmise eesmärgil ei viida turule vesiviljelusloomi, kes on ettenähtud hävitamiseks või tapmiseks kooskõlas V peatükis osutatud tauditõrjemeetmetega.

4. Vesiviljelusloomi võib varude taastootmise eesmärgil lasta vabasse loodusesse või tiikidesse vaid juhul, kui nad:

a) vastatavad lõike 1 nõuetele

ja

b) on pärit kasvandusest või molluskikasvatusalalt, mille III lisa A-osas osutatud tervishoiualane staatus on vähemalt võrdne nende vete tervishoiualase staatusega, kuhu nad lastakse.

Liikmesriigid võivad siiski otsustada, et vesiviljelusloomad peavad olema pärit kalakasvatustsoonist või -piirkonnast, mis artikli 49 või 50 kohaselt on tunnustatud taudivabaks. Liikmesriigid võivad otsustada kohaldada käesolevat lõiget ka artikli 43 kohaselt koostatud ja kohaldatavate programmide suhtes.

Artikkel 16

Konkreetsetele taudidele vastuvõtlike liikide hulka kuuluvate vesiviljelusloomade taudivabadesse piirkondadesse sissetoomine

1. Kasvatamise või varude taastootmise eesmärgil artikli 49 või 50 kohaselt mingi konkreetse taudi suhtes taudivabaks tunnustatud teise liikmesriiki, kalakasvatustsooni või -piirkonda sissetoomiseks peavad taudidele vastuvõtlikud veeloomad olema pärit liikmesriigist, kalakasvatustsoonist või -piirkonnast, mis on samuti selle taudi suhtes taudivabaks tunnustatud.

2. Kui on võimalik teaduslikult tõestada, et taudidele vastuvõtlikud liigid kõnealust taudi teatavatel eluetappidel edasi ei kannata, ei kohaldata lõiget 1 nendel eluetappidel.

Võetakse vastu loetelu liikidest ja eluetappidest, mille suhtes esimest lõiku võib kohaldada, ning vajaduse korral muudetakse seda loetelu artikli 62 lõikes 2 osutatud korras, võtmaks arvesse teaduse ja tehnika arengut.

Artikkel 17

Taudidele vastuvõtlike liikide või vektorliikide hulka kuuluvate vesiviljelusloomade sissetoomine taudivabadesse piirkondadesse

1. Kui teaduslikud andmed või praktilised kogemused näitavad, et muud kui IV lisa II osas nimetatud liigid võivad vektorliikidena edasi kanda mingit kindlat taudi, tagavad liikmesriigid, et kui selliseid vektorliike tuuakse kasvatamise või varude taastootmise eesmärgil sisse selle taudi suhtes artiklite 49 ja 50 kohaselt taudivabaks tunnustatud liikmesriiki, kalakasvatustsooni või -piirkonda, on sellised vektorliigid:

a) pärit teisest liikmesriigist, kalakasvatustsoonist või -piirkonnast, mis on samuti selle taudi suhtes taudivabaks tunnustatud,

või

b) piisava aja jooksul hoitud karantiinirajatises, mille vesi ei sisalda kõnealust patogeeni, kui teaduslike andmete või praktiliste kogemuste põhjal võib arvata, et see on piisav alandamiseks konkreetse taudi edasikandumise ohtu tasemele, mil taudi edasikandumine on välistatud.

2. Loetelu vektorliikidest ja selliste liikide eluetappidest, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit, ning vajadusel tingimused, mille alusel võivad need liigid haigust edasi kanda, koostatakse ja vajadusel neid muudetakse artikli 62 lõikes 2 osutatud korras, võttes arvesse teaduse ja tehnoloogia arengut.

3. Lõikes 2 osutatud loetellu liigi võimaliku lisamiseni võib komisjon artikli 62 lõikes 3 osutatud korras otsustada lubada liikmesriikidel kohaldada lõikes 1 ettenähtud sätteid.

3. JAGU

Inimtoiduks ettenähtud vesiviljelusloomad ja vesiviljelustooted

Artikkel 18

Vesiviljelusloomad ja vesiviljelustooted, mis viiakse turule täiendava töötlemise eesmärgil enne inimtoiduks kasutamist

1. Liikmesriigid tagavad, et ühele või mitmele IV lisa II osas loetletud mitteeksootilisele taudile vastuvõtlike liikide hulka kuuluvaid vesiviljelusloomi või vesiviljelustooteid võib kooskõlas artiklitega 49 või 50 taudivabaks tunnustatud liikmesriigis, kalakasvatustsoonis või -piirkonnas täiendava töötlemise eesmärgil turule viia ainult juhul, kui need vastavad ühele järgmistest tingimustest:

- a) nad on pärit teisest kõnealuse taudi suhtes taudivabaks tunnustatud liikmesriigist, kalakasvatustsoonist või -piirkonnast;
- b) neid töödeldakse käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtte tingimustel, mis ennetavad taudi levikut;
- c) kalad tapetakse ja puhastatakse siseelunditest enne lähetamist,

või
- d) molluskid ja koorikloomad lähetatakse töötlemata või töödeldud toodetena.

2. Liikmesriigid tagavad, et ühele või mitmele IV lisa II osas loetletud mitteeksootilisele taudile vastuvõtlike liikide hulka kuuluvaid elusaid vesiviljelusloomi või vesiviljelustooteid võib kooskõlas artiklitega 49 või 50 taudivabaks tunnustatud liikmesriigis, kalakasvatustsoonis või -piirkonnas ajutiselt töötlemispaigas ladustada ainult juhul, kui:

- a) nad on pärit teisest kõnealuse taudi suhtes taudivabaks tunnustatud liikmesriigist, kalakasvatustsoonist või -piirkonnast,

või
- b) neid hoitakse ajutiselt lähetuskohtades, puhastuskeskustes või samalaadsetes ettevõtetes, mis on varustatud kõnealuseid patogeene inaktiveeriva heitveekäitlussüsteemiga või kus heitvett käideldakse mõnel muul viisil, mis alandab taudide looduslikesse vetesse leviku riski vastuvõtava tasemeni.

Artikkel 19

Vesiviljelusloomad ja vesiviljelustooted, mis viiakse turule inimtoiduks kasutamise eesmärgil ilma täiendava töötlemiseta

1. Käesolevat jagu ei kohaldata, kui ühele või mitmele IV lisa II osas loetletud taudile vastuvõtlike liikide hulka kuuluvad vesiviljelusloomad või vesiviljelustooted viiakse turule inimtoiduks kasutamise eesmärgil ilma täiendava töötlemiseta, tingimusel et need on pakendatud jaemüügi pakenditesse, mis vastavad määruse (EÜ) nr 853/2004 sätetele tarbijapakendi ja märgistamise kohta.

2. Kui ühele või mitmele IV lisa II osas loetletud taudile vastuvõtlike liikide hulka kuuluvad elusad molluskid või koorikloomad on ajutiselt ümber paigutatud ühenduse vetesse või viidud lähetuskohtadesse, puhastuskeskustesse või sarnastesse ettevõtetesse, peavad nad vastama artikli 18 lõikele 2.

4. JAGU

Looduslikud veeloomad

Artikkel 20

Looduslike veeloomade viimine taudivabaks kuulutatud liikmesriikidesse, kalakasvatustsoonidesse või -piirkondadesse

1. Ühele või mitmele IV lisa II osas loetletud taudile vastuvõtlike liikide hulka kuuluvad looduslikud veeloomad, kes on püütud liikmesriikidest, kalakasvatustsoonidest või -piirkondadest, mida ei ole kooskõlas artikliga 49 või 50 taudivabaks tunnustatud, paigutatakse nõuetekohastesse käitistesse pädeva asutuse järelevalve all karantiini piisavalt pikaks ajaks, et alandada taudi leviku riski vastuvõtava tasemeni, enne kui need veeloomad võib kooskõlas artikliga 49 või 50 taudivabaks tunnustatud liikmesriigis, kalakasvatustsoonis või -piirkonnas asuvasse kasvandusse või molluskikasvatusalale sisse viia.

2. Liikmesriigid võivad lubada traditsioonilist ekstensiivset vesiviljelust laguunides ilma lõikes 1 osutatud karantiinita, tingimusel et on tehtud riskihindamine ja kõnealune risk ei ole kõrgem kui lõike 1 kohaldamisest oodatav risk.

5. JAGU

Dekoratiivsed veeloomad

Artikkel 21

Dekoratiivsete veeloomade turuleviimine

1. Liikmesriigid tagavad, et dekoratiivsete veeloomade turuleviimine ei ohusta veeloomade tervislikku seisundit, võttes arvesse IV lisa II osas loetletud taude.

2. Käesolevat artiklit kohaldatakse ka IV lisa II osas loetlemata taudide suhtes.

IV PEATÜKK

VESIVILJELUSLOOMADE JA VESIVILJELUSTOODETE TOOMINE ÜHENDUSSE KOLMANDATEST RIIKIDEST

Artikkel 22

Üldnõuded vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete toomisest kolmandatest riikidest

Liikmesriigid tagavad, et vesiviljelusloomi ja vesiviljelustooteid tuuakse ühendusse ainult nendest kolmandatest riikidest või kolmanda riigi või kolmanda riigi konkreetse osa hindamine on näidanud, et pädev asutus näeb ette vajalikud garantiid ühenduse õigusaktide asjakohaste loomatervishoiunõuete järgmiseks.

Artikkel 23

Loetelud kolmandatest riikidest ja kolmandate riikide osadest, millest vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete toomine on lubatud

1. Kolmas riik või kolmanda riigi osa kantakse artiklis 22 osutatud loetellu ainult juhul, kui ühendusepoolne konkreetse kolmanda riigi või kolmanda riigi konkreetse osa hindamine on näidanud, et pädev asutus näeb ette vajalikud garantiid ühenduse õigusaktide asjakohaste loomatervishoiunõuete järgmiseks.

2. Komisjon võib otsustada, kas kolmanda riigi või kolmanda riigi osa lõikes 1 osutatud hindamise lõpuleviimiseks on vajalik artikli 58 lõikes 2 osutatud inspekteerimine.

3. Artiklis 22 ette nähtud loetelude koostamisel ja ajakohastamisel võetakse eriti arvesse järgmist:

- a) kolmanda riigi õigusaktid;
- b) kolmanda riigi pädeva asutuse ja selle järelevalvetalituste töökorraldus, nende talituste volitused, talituste üle teostatav järelevalve ning nende käsutuses olevad vahendid, sealhulgas inimressursid, mis on vajalikud nende õigusaktide tõhusaks kohaldamiseks;
- c) ühendusse toomiseks ettenähtud elusate vesiviljelusloomade kasvatamise, tööstusliku tootmise, käsitsemise, ladustamise ja lähetamise suhtes kehtivad kohaldatavad veeloomade tervishoiunõuded;
- d) kinnitused, mida kolmanda riigi pädev asutus saab anda asjakohaste loomatervishoiunõuete vastavuse ja võrdväarsuse kohta;

e) mis tahes kogemus kolmandatest riikidest pärit elusate vesiviljelusloomade turustamisel ning mis tahes impordikontrollide tulemused;

f) ühenduse hindamise tulemused, eriti asjaomase kolmanda riigi pädevale asutusele antud hinnang, või kui komisjon seda nõuab, kolmanda riigi pädevate asutuste esitatud aruanne mis tahes läbiviidud inspekteerimiste kohta;

g) tehistingimustes peetavate või looduslike veeloomade tervislik seisund kolmandas riigis, võttes eelkõige arvesse eksotilisi loomataude ja kolmanda riigi veeloomade üldise tervisliku seisundi mis tahes aspekte, mis võivad kujutada ohtu veeloomade tervisele ühenduses;

h) korrapärasus, kiirus ja täpsus, millega kolmandatest riikidest edastatakse teavet nakkuslike või nakkusohlike taudide esinemise kohta nende territooriumil, pidades eriti silmas teavet Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni (OIE) poolt loetletud teatamiskohustuslike loomataudide kohta,

ja

i) kolmandates riikides kehtivad veeloomade taudide ennetamise ja tõrje eeskirjad ning nende rakendamine, sealhulgas teistest riikidest importimise eeskirjad.

4. Komisjon teeb üldsusele kättesaadavaks kõigi artikli 22 kohaselt koostatud või ajakohastatud loetelude versioonid.

5. Artikli 22 kohaselt koostatud loetelusid võib kombineerida muude loomade ja inimeste terviseohutuse eesmärgil koostatud loeteludega.

Artikkel 24

Dokumendid

1. Ühendusse toodavate vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete partiidega on kaasas dokument, mis sisaldab loomatervisesertifikaati.

2. Partiiga kaasas olev loomatervisesertifikaat tõendab järgmist:

a) käesolevas direktiivis kehtestatud nõuded selliste kaupade kohta on täidetud

ning

b) vastavalt artikli 25 punktile a kehtestatud mis tahes impordi eritingimused on täidetud.

3. Dokument võib sisaldada üksikasju, mida nõutakse muude ühenduse sätetega rahvatervise ja loomade tervishoiu kohta.

Artikkel 25

Üksikasjalikud eeskirjad

Vajaduse korral võib sätestada käesoleva peatüki üksikasjalikud rakenduseeskirjad artikli 62 lõikes 2 osutatud korras. Need eeskirjad võivad hõlmata eelkõige järgmist:

- a) impordi eritingimused iga kolmanda riigi, kolmanda riigi osa või kolmandate riikide rühma jaoks;
- b) kriteeriumid, mille alusel klassifitseeritakse kolmandad riigid ja kolmandate riikide osad veeloomade taudide suhtes;
- c) elektrooniliste dokumentide kasutamine;
- d) loomatervisesertifikaatide ja muude dokumentide näidised ja
- e) transiidimenetlused ja -sertifikaadid.

V PEATÜKK

TEAVITAMINE JA MIINIMUMMEETMED SEOSSES VEELOOMADE TAUDIDE TÕRJEGA

1. JAGU

Taudist teavitamine

Artikkel 26

Riiklik teavitamine

1. Liikmesriigid tagavad, et:
  - a) kui on põhjust kahtlustada IV lisa II osas loetletud taudi esinemist või kui sellise taudi esinemine veeloomadel on kinnitust leidnud, teavitatakse kahtlusest ja/või kinnitusest kohe pädevat asutust, ja
  - b) kui vesiviljelusloomadel ilmneb suurenenud suremus, teavitatakse suremusest kohe pädevat asutust või eraveterinaararsti edasiste uuringute eesmärgil.
2. Liikmesriigid tagavad, et kohustus teavitada lõikes 1 osutatud asjaoludest lasub:
  - a) omanikul ja kõigil veeloomade eest hoolitsevatel isikutel;
  - b) kõigil isikutel, kes saadavad veeloomi transportimisel;
  - c) veterinaararstidel ja muudel veeloomade tervishoiuga seotud spetsialistidel;

- d) riiklikel veterinaararstidel, veterinaar- või muude riiklike või eralaborite kõrgematel ametnikel

ja

- e) kõigil muudel isikutel, kes puutuvad töö tõttu kokku taudidele vastuvõtlikesse liikidesse kuuluvate veeloomadega või nendest veeloomade saadud toodetega.

Artikkel 27

Teiste liikmesriikide, komisjoni ja EFTA liikmesriikide teavitamine

Liikmesriigid teavitavad teisi liikmesriike, komisjoni ja EFTA liikmeid 24 tunni jooksul, kui on leidnud kinnitust:

- a) IV lisa II osas loetletud eksootiline taud;
- b) IV lisa II osas loetletud mitteeksootiline taud, mille suhtes asjaomane liikmesriik, kalakasvatustsoon või -piirkond on tunnistanud taudivabaks.

2. JAGU

Loetellu kantud taudi kahtlus – Episoodilised uuringud

Artikkel 28

Esmased tõrjemeetmed

Liikmesriigid tagavad, et IV lisa II osas loetletud eksootilise taudi kahtluse korral või IV lisa II osas loetletud mitteeksootilise taudi kahtluse korral liikmesriigis, kalakasvatustsoonis või -piirkonnas, mille tervishoiualane staatus on III lisa A-osa kohaselt liigitatud kas I või III kategooriasse, toimitakse kõnealuse taudiga seoses järgmiselt:

- a) võetakse asjakohased proovid ning analüüsitakse neid vastavalt artiklile 57 määratud laboris;
- b) kuni punktis a osutatud analüüsi tulemuste saamiseni:
  - i) paigutatakse taudikahtlusega kasvandus või molluskikasvatusalala ametliku järelevalve alla ning kohaldatakse asjaomaseid tõrjemeetmeid, et vältida taudi levikut teistele veeloomadele;
  - ii) keelatakse vesiviljelusloomade sisse- või väljavedu taudikahtlusega kasvanduses või molluskikasvatusalal, välja arvatud juhul, kui pädev asutus on selleks loa andnud;
  - iii) alustatakse artiklis 29 ettenähtud episoodilise uuringuga.

Artikkel 29

Episootiline uuring

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 28 punkti b alapunkti iii kohaselt algatatud episootiline uuring viiakse läbi, kui artikli 28 punktis a osutatud analüüs näitab järgmiste taudide olemasolu:

- a) IV lisa II osas loetletud eksootiline taud mis tahes liikmesriigis

või

- b) IV lisa II osas loetletud mitteeksootiline taud liikmesriigis, kalakasvatustsoonis või -piirkonnas, mille tervishoiualane staatus seoses kõnealuse taudiga on liigitatud vastavalt III lisa A-osale kas I või III kategooriasse.

2. Lõikes 1 osutatud episootiliste uuringute eesmärk on:

- a) määrata nakkuse võimalik päritolu ja nakkuse edasikandumise viis;
- b) välja selgitada, kas artikli 26 lõikes 1 sätestatud taudikahtlusest teavitamisele eelnenud perioodil on kasvandusest või molluskikasvatusalalt vesiviljelusloomi välja viidud;
- c) välja selgitada, kas teised kasvandused on nakatunud.

3. Kui lõikes 1 osutatud episootiline uuring näitab, et taud võib olla sisse toodud ühte või enamasse kasvandusse, molluskikasvatusalale või lahtisse veekogusse, tagab asjaomane liikmesriik, et selliste kasvanduste, molluskikasvatusalade või lahtiste veekogude suhtes kohaldatakse artiklis 28 osutatud meetmeid.

Ulatuslike valgalade ja rannikupiirkondade puhul võib pädev asutus otsustada kohaldada artiklit 28 vähem ulatuslikul alal taudikahtlusega kasvanduse või molluskikasvatusalala ümbruskonnas, kui ta on seisukohal, et selline vähem ulatuslik ala on piisavalt suur tagamaks, et taud ei levi.

4. Vajaduse korral teavitatakse taudikahtlusest naaberliikmesriikide või kolmandate riikide pädevaid asutusi.

Sellisel juhul teostavad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused vajalikud toimingud käesolevas artiklis ettenähtud meetmete kohaldamiseks oma territooriumil.

Artikkel 30

Piirangute lõpetamine

Pädev asutus lõpetab artikli 28 punktis b osutatud piirangud, kui artikli 28 punktis a osutatud analüüsi tulemused taudi esinemist ei näita.

3. JAGU

Minimaalsed tõrjemeetmed juhul, kui eksootiliste taudide esinemine vesiviljelusloomadel on kinnitust leidnud

Artikkel 31

Sissejuhatav säte

Käesolevat jagu kohaldatakse juhul, kui IV lisa II osas loetletud eksootiliste taudide esinemine vesiviljelusloomadel on kinnitust leidnud.

Artikkel 32

Üldmeetmed

Liikmesriigid tagavad, et:

- a) kasvandus või molluskikasvatusalala tunnistatakse ametlikult nakatunuks;
- b) nakatunuks tunnistatud kasvanduse või molluskikasvatusalala ümber luuakse kõnealuse taudi puhul kohaldatav isoleeritud ala, sealhulgas ohustatud tsoon ja järelevetsoon;
- c) isoleeritud alale ei asustata ühtegi vesiviljeluslooma, samuti ei veeta ühtki vesiviljeluslooma isoleeritud alale, ala piires või alalt välja, kuni pädev asutus pole selleks luba andnud,
- ja
- d) võetakse kõik lisameetmed, mis on vajalikud taudi edasise leviku ennetamiseks.

Artikkel 33

Püük ja edasine töötlemine

1. Vesiviljelusloomi, kes on saavutanud müügimõõtmed ning kellel ei esine ühtegi taudi kliinilist tunnust, võib pädeva asutuse järelevalve all püüda inimtoiduks kasutamise või täiendava töötlemise eesmärgil.

2. Vesiviljelusloomade püük, lähetuskohtadesse või puhastuskeskustesse viimine, täiendav töötlemine või mis tahes muu vesiviljelusloomade toiduahelasse viimisega seotud tegevus viiakse läbi tingimustel, mis tõkestavad taudi põhjustava patogeeni levikut.

3. Lähetuskohad, puhastuskeskused või samalaadsed ettevõtted on varustatud taudi põhjustavaid patogeene inaktiveeriva heitveekäitlussüsteemiga või käideldakse seal heitvett mõnel muul viisil, mis alandab taudide looduslikesse vetesse leviku riski vastuvõtava tasemeni.

4. Täiendav töötlemine toimub käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtetes.

Artikkel 34

Kõrvaldamine ja likvideerimine

1. Liikmesriigid tagavad, et nii surnud kalad ja koorikloomad kui ka taudi kliiniliste tunnustega elusad kalad ja koorikloomad kõrvaldatakse ja likvideeritakse pädeva asutuse järelevalve all Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. oktoobri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1774/2002, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste sanitaarsekirjad, ⁽¹⁾ kohaselt niipea kui võimalik vastavalt käesoleva direktiivi artiklis 47 ette nähtud situatsiooniplaanile.

2. Vesiviljelusloomad, kes ei ole saavutanud müügimõõtmeid ning kellel ei esine taudi kliinilisi tauditunnuseid, kõrvaldatakse ja likvideeritakse tootmistüüpi ja riski, mida sellised loomad taudide edasisel levikul kujutavad, arvesse võtva sobiva ajavahemiku jooksul pädeva asutuse järelevalve all vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1774/2002 ja käesoleva direktiivi artiklis 47 osutatud situatsiooniplaanile.

Artikkel 35

Tegevuse katkestamine

Võimaluse korral katkestatakse nakatatud kasvandustes või molluskikasvatusaladel piisavaks ajaks tegevus, olles eelnevalt kasvanduse või molluskikasvatusalade tühjendanud ning vajaduse korral ka puhastanud ja desinfitseerinud.

Kõnealusele taudile mittevastuvõtlikke vesiviljelusloomi kasvatajate kasvanduste või molluskikasvatusalade suhtes otsustatakse tegevuse katkestamine riski hindamise alusel.

Artikkel 36

Veeloomade kaitse

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et ennetada taudide levikut teistele veeloomadele.

⁽¹⁾ EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 208/2006 (ELT L 36, 8.2.2006, lk 25).

Artikkel 37

Meetmete lõpetamine

Käeolevas jaos ette nähtud meetmeid kohaldatakse, kuni:

- a) käesolevas jaos ette nähtud likvideerimismeetmed on rakendatud;
- b) kõnealuse taudi ja nakatunud vesiviljelustootmisettevõtete tüüpide puhul vajalik proovivõtmine ning seire on isoleeritud aladel läbi viidud ja tulemused on negatiivsed.

4. JAGU

Minimaalsed tõrjemeetmed juhul, kui mitteeksootiliste taudide esinemine vesiviljelusloomadel on kinnitust leidnud

Artikkel 38

Üldsätted

1. Kui IV lisa II osas loetletud mitteeksootilise taudi esinemine kõnealusest taudist vabaks tunnistatud liikmesriigis, kalakasvatustsoonis või -piirkonnas kinnitust leiab, teeb asjaomane liikmesriik järgmist:

- a) kohaldab 3. jaos ettenähtud meetmeid, et taastada taudivaba staatus,

või

- b) koostab vastavalt artikli 44 lõikele 2 likvideerimisprogrammi.

2. Kui liikmesriik otsustab erandina artikli 34 lõikest 2 kohaldada 3. jaos ettenähtud meetmeid, võib ta lubada kasvada kliiniliselt tervetel loomadel enne inimtoiduks tapmist edasi, kuni nad on saavutanud turustamiseks sobivad mõõtmed, või lubada viia loomad teise nakatunud kalakasvatustsooni või -piirkonda. Sellistel juhtudel võetakse kõik meetmed, et vähendada ja ennetada võimalikult palju taudi edasist levikut.

3. Kui asjaomane liikmesriik ei soovi taastada taudivaba staatust, kohaldatakse artiklit 39.

Artikkel 39

Isoleerimismeetmed

Kui IV lisa II osas loetletud mitteeksootilise taudi esinemine leiab kinnitust liikmesriigis, kalakasvatustsoonis või -piirkonnas, mis ei ole tunnistatud vabaks kõnealusest taudist, kohaldab asjaomane liikmesriik meetmeid taudi piiramiseks.

Need meetmed hõlmavad vähemalt järgmist:

- a) kasvandus või molluskikasvatusalade tunnistatakse nakatunuks;
- b) ümber nakatunuks tunnistatud kasvanduse või molluskikasvatusalade luuakse kõnealuse taudi puhul kohaldatav isoleeritud ala, sealhulgas ohustatud tsoon ja järelevalvetsoon;
- c) vesiviljelusloomade liikumist isoleeritud alal piiratakse sellisel määral, et kõnealuseid loomi võib ainult:
  - i) viia kasvandustesse või molluskikasvatusaladele vastavalt artikli 12 lõikele 2
  - või
  - ii) püüda ja tappa inimtoiduks kasutamiseks vastavalt artikli 33 lõikele 1;
- d) surnud kalad ja koorikloomad kõrvaldatakse ja likvideeritakse pädeva asutuse järelevalve all vastavalt määrusele (EÜ) nr 1774/2002 sobiva ajavahemiku jooksul, võttes arvesse tootmistüüpi ja riski, mida sellised loomad taudide edasisel levikul kujutavad.

5. JAGU

Minimaalsed tõrjemeetmed juhul, kui IV lisa II osas loetletud taudide esinemine looduslikel veeloomadel on kinnitust leidnud

Artikkel 40

IV lisa II osas loetletud taudide tõrje looduslikel veeloomadel

1. Kui looduslikud veeloomad on nakatunud IV lisa II osas loetletud eksootilistesse taudidesse või on tekkinud kahtlus, et nad on nendesse nakatunud, teostab asjaomane liikmesriik järelevalvet olukorra üle ning võtab meetmed, et vähendada ja nii palju kui võimalik ennetada taudi edasist levikut.
2. Kui looduslikud veeloomad on nakatunud IV lisa II osas loetletud mitteeksootilistesse taudidesse või on tekkinud kahtlus, et nad on nendesse nakatunud kõnealuse taudi suhtes taudivabaks tunnistatud liikmesriigis, kalakasvatustsoonis või -piirkonnas, teostab asjaomane liikmesriik samuti järelevalvet ning võtab meetmed, et vähendada ja nii palju kui võimalik tõkestada taudi edasist levikut.

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike lõikete 1 ja 2 kohaselt võetud meetmetest artikli 62 lõikes 1 osutatud komitees.

6. JAGU

Tõrjemeetmed uute taudide korral

Artikkel 41

Uued taudid

1. Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed uute taudide tõrjeks ja taudi leviku ennetamiseks, kui kõnealune uus taud võib ohustada veeloomade tervislikku seisundit.
2. Uue taudi korral teavitab asjaomane liikmesriik sellest viivitamata liikmesriike, komisjoni ja EFTA liikmesriike, kui leiud on mõne muu liikmesriigi jaoks epidemioloogilise tähtsusega.
3. Nelja nädala jooksul pärast lõike 2 kohast liikmesriikide, komisjoni ja EFTA liikmesriikide teavitamist saadetakse küsimus artikli 62 lõikes 1 osutatud komiteesse. Asjaomase liikmesriigi võetud käesoleva artikli lõike 1 kohaseid meetmeid võib laiendada, muuta või kehtetuks tunnistada artikli 62 lõikes 2 osutatud korras.
4. Vajadusel muudetakse artikli 62 lõikes 2 osutatud korras IV lisa II osas ettenähtud loetelu juba loetellu kantud taudile uue tõenäoliselt vastuvõtliku peremeesliigi lisamiseks.

7. JAGU

Alternatiivsed meetmed ja riiklikud sätted

Artikkel 42

Ajutiste epidemioloogiliste meetmete vastuvõtmise kord IV lisa II osas loetletud taudide puhul

- Artikli 62 lõikes 2 osutatud korras võib vastu võtta otsuse lubada rakendada piiratud ajavahemiku jooksul ajutisi meetmeid, kui epidemioloogiline olukord on selline, et:
- a) käesolevas peatükis ette nähtud meetmed ei ole selles olukorras sobilikud
  - või
  - b) taud levib hoolimata käesoleva peatüki kohaselt võetud meetmetest tõenäoliselt edasi.

Artikkel 43

Sätted IV lisa II osas loetlemata taudide mõju piiramiseks

1. Kui IV lisa II osas loetlemata taud kujutab liikmesriigi vesiviljelusloomade või looduslike veeloomade tervislikule seisundile olulist ohtu, võib asjaomane liikmesriik võtta meetmeid selle taudi sissetoomise vältimiseks või selle tõrjeks.

Liikmesriigid tagavad, et need meetmed ei ületa piire, mis on asjakohased ja vajalikud taudi sissetoomise vältimiseks või tõrjeks.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõikidest lõikes 1 osutatud meetmetest, mis võivad mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust. Need meetmed tuleb heaks kiita artikli 62 lõikes 2 osutatud korras.

3. Selline heakskiit antakse siis, kui ühendusesiseste kaubanduspiirangute kehtestamine on vajalik taudi sissetoomise vältimiseks või tõrjeks, ning heakskiidu andmisel võetakse arvesse II, III, IV ja V peatüki sätteid.

VI PEATÜKK

TAUDITÕRJEPROGRAMMID JA VAKTSINEERIMINE

1. JAGU

Seire- ja likvideerimisprogrammid

Artikkel 44

Seire- ja likvideerimisprogrammide koostamine ja heakskiitmine

1. Kui liikmesriik, kus teadaolevalt ei esine mõnda IV lisa II osas loetletud mitteeksootilist taudi, kuid kes pole selle taudi suhtes taudivabaks tunnistatud (III lisa A-osas osutatud III kategooria), koostab seireprogrammi, et saada taudivaba staatus ühe või mitme sellise taudi suhtes, esitab ta kõnealuse programmi heakskiitmiseks artikli 62 lõikes 2 osutatud korras.

Selliseid programme võib nimetatud korras ka muuta või lõpetada.

Konkreetsed seire-, proovivõtmise ja diagnostikanõuded on samad mis artikli 49 lõikes 3 sätestatud nõuded.

Kui käesolevas lõikes osutatud programm hõlmab üksikuid kalakasvatuspäikondi või -tsoone, mis moodustavad vähem kui 75 % liikmesriigi territooriumist, ning kalakasvatustsoon või -piirkond moodustab valgala, mis ei ole teise liikmesriigi või kolmanda

riigiga ühine, kohaldatakse sellise programmi heakskiitmiseks, muutmiseks või lõpetamiseks siiski artikli 50 lõikes 2 osutatud korda.

2. Kui liikmesriik, kus teadaolevalt esineb mõni IV lisa II osas loetletud taud (III lisa A-osas osutatud V kategooria), koostab seireprogrammi ühe või mitme sellise taudi suhtes, esitab ta kõnealuse programmi heakskiitmiseks artikli 62 lõikes 2 osutatud korras.

Selliseid programme võib nimetatud korras ka muuta või lõpetada.

3. Ülevaade käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaselt heaks kiidetud programmidest tehakse kättesaadavaks ühenduse tasandil artiklis 51 osutatud korras.

4. Alates käesolevas artiklis osutatud programmi heakskiitmise kuupäevast kohaldatakse programmiga hõlmatud alade suhtes artiklis 14, III peatüki 2., 3., 4. ja 5. jaos, V peatüki 2. jaos ja artikli 38 lõikes 1 taudivabaks tunnistatud alade kohta sätestatud nõudeid ja meetmeid.

Artikkel 45

Programmide sisu

Programme ei kiideta heaks, kui need ei sisalda vähemalt järgmist:

- a) taudi epidemioloogilise olukorra kirjeldus enne programmi alguskuupäeva;
- b) programmi hinnanguline maksumus ja eeldatava kasu analüüs;
- c) programmi tõenäoline kestus ja programmi lõppkuupäevaks oodatav tulemus

ning

- d) selle geograafilise ja halduspiirkonna kirjeldus ja piiritlemine, kus programmi kohaldatakse.

Artikkel 46

Programmide kohaldamise aeg

1. Programme kohaldatakse, kuni:

- a) V lisas kehtestatud nõuded on täidetud ja liikmesriik, kalakasvatustsoon või -piirkond on taudivabaks tunnistatud,

või

- b) asjaomase liikmesriigi pädev asutus või komisjon lõpetab programmi, sest see ei täida enam oma eesmärki.

2. Juhul kui programm peatatakse vastavalt lõike 1 punktile b, kohaldab asjaomane liikmesriik artiklis 39 ette nähtud isoleerimismeetmeid alates programmi lõpetab kuupäevast.

2. JAGU

Situatsiooniplaan uute ja eksootiliste taudide puhul

Artikkel 47

Situatsiooniplaan uute ja eksootiliste taudide puhul

1. Iga liikmesriik koostab situatsiooniplaani, milles täpsustatakse riiklikud meetmed, mida nõutakse kõrgetasemelise tauditeadlikkuse ja valmisoleku säilitamiseks ning keskkonnakaitse tagamiseks.

2. Situatsiooniplaan:

- a) annab pädevale asutusele volitused ja vahendid juurdepääsuks kõikidele käitistele, seadmetele, personalile ja teistele taudipuhangu kiireks ja tõhusaks likvideerimiseks vajalikele materjalidele;
- b) tagab tegevuse kooskõlastamise ja vastavuse naaberliikmesriikidega ning soodustab koostööd kolmandate naaberriikidega

ning

- c) esitab täpsed andmed vaktsiinikoguste ja vaktsineerimistingimuste kohta, mida peetakse vajalikuks erakorralise vaktsineerimise puhul, kui see on asjakohane.

3. Situatsiooniplaan koostades järgivad liikmesriigid VII lisas kehtestatud kriteeriume ja nõudeid.

4. Liikmesriigid esitavad situatsiooniplaanid heakskiitmiseks artikli 62 lõikes 2 osutatud korras.

Iga viie aasta järel ajakohastavad liikmesriigid oma situatsiooniplaani ning esitavad ajakohastatud situatsiooniplaani heakskiitmiseks vastavalt nimetatud korrale.

5. Situatsiooniplaani rakendatakse uute taudide ja IV lisa II osas loetletud eksootiliste taudide puhangute korral.

3. JAGU

Vaktsineerimine

Artikkel 48

Vaktsineerimine

1. Liikmesriigid tagavad, et vaktsineerimine IV lisa II osas loetletud eksootiliste taudide vastu on keelatud, kui see pole saanud heakskiitu vastavalt artiklitele 41, 42 või 47.

2. Liikmesriigid tagavad, et vaktsineerimine IV lisa II osas loetletud mitteeksootiliste taudide vastu on keelatud kõigis nende territooriumi osades, mis on vastavalt artiklitele 49 või 50 kõnealuse taudi suhtes taudivabaks tunnistatud või mis on hõlmatud vastavalt artikli 44 lõikele 1 heakskiidetud seireprogrammiga.

Liikmesriigid võivad selliseid vaktsineerimisi lubada nendes oma territooriumi osades, mis ei ole kõnealuse taudi suhtes taudivabaks tunnistatud või kus vaktsineerimine on osa artikli 44 lõike 2 kohaselt heakskiidetud likvideerimisprogrammist.

3. Liikmesriigid tagavad, et kasutatavatele vaktsiinidele on antud luba vastavalt direktiivile 2001/82/EÜ ja määrusele (EÜ) nr 726/2004.

4. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata teadusuuringute suhtes, mille eesmärk on vaktsiinide arendamine ja katsetamine kontrollitud tingimustel.

Selliste uuringute ajal tagavad liikmesriigid, et võetakse vajalikud meetmed kaitsmaks muid veeloomi uuringute raames tehtud vaktsineerimiste kõigi kahjulike mõjude eest.

VII PEATÜKK

TAUDIVABA STAATUS

Artikkel 49

Taudivaba liikmesriik

1. Liikmesriik tunnistatakse ühe või mitme IV lisa II osas loetletud mitteeksootilise taudi suhtes taudivabaks artikli 62 lõikes 2 osutatud korras, juhul kui käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud nõuded on täidetud ning:

- a) riigi territooriumil ei ole kõnealusele taudile vastuvõtlikku liiki

või

- b) patogeen ei ole teadaolevalt liikmesriigis või liikmesriigi vetes suuteline ellu jääma

või

- c) liikmesriik vastab V lisa I osas sätestatud tingimustele.

2. Kui naaberliikmesriigid või naaberliikmesriikidega ühine valgala ei ole tunnistatud taudivabaks, loob liikmesriik oma territooriumil vajaliku puhvertsooni. Puhvertsoonid peavad olema piiritletud sellisel viisil, et nad kaitseksid taudivaba liikmesriiki taudi passiivse levimise eest.

3. Erinõuded seire, puhvertsoonide, proovide võtmise ja diagnostikameetodite kohta, mida liikmesriigid kasutavad taudivaba staatuse andmiseks vastavalt käesolevale artiklile, võetakse vastu artikli 62 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 50

Taudivaba kalakasvatustsoon või -piirkond

1. Liikmesriik võib tunnistada oma territooriumil asuva kalakasvatustsooni või -piirkonna IV lisa II osas loetletud ühe või mitme mitteeksootilise taudi suhtes taudivabaks, kui:

a) kalakasvatustsoonis või -piirkonnas või, kui see on asjakohane, selle veevarustuses ei ole ühtegi kõnealusele taudile vastuvõtlikku liiki;

või

b) patogeen ei ole teadaolevalt kalakasvatustsoonis või -piirkonnas või, kui see on asjakohane, siis selle vetes suuteline ellu jääma,

või

c) kalakasvatustsoon või -piirkond vastab V lisa II osas sätestatud tingimustele.

2. Liikmesriik esitab lõikes 1 osutatud kinnituse alalisele toiduahela ja loomatervishoiu komiteele järgmise korra kohaselt:

a) kinnitusele lisatakse tõendavad materjalid artikli 62 lõikes 2 osutatud korras määratletaval kujul ning teave on komisjonile ja liikmesriikidele kättesaadav elektrooniliste vahendite kaudu vastavalt artikli 59 nõuetele;

b) komisjon lisab artikli 62 lõikes 1 osutatud komitee järgmise koosoleku päevakorda teavitava punkti kinnituse kohta. Kinnitus jõustub 60 päeva pärast koosoleku kuupäeva;

c) nimetatud ajavahemiku jooksul võivad komisjon ja liikmesriigid taotleda kinnituse esitanud liikmesriigilt selgitusi või lisateavet tõendusmaterjali kohta;

d) kui vähemalt üks liikmesriik või komisjon esitab punktis b osutatud ajavahemiku jooksul kirjalikud märkused, milles objektiivselt näidatakse, et tõendusmaterjalid on märkimisväärselt murettekitavad, uurivad komisjon ja asjaomased liikmesriigid koos esitatud tõendusmaterjali, et lahendada probleemid. Sellisel juhul võib punktis b osutatud ajavahemikku pikendada 30 päeva võrra. Märkused edastatakse kinnituse esitanud liikmesriigile ja komisjonile;

e) kui vaidlusküsimust ei õnnestu lahendada lõike 2 punktis d osutatud viisil, võib komisjon otsustada läbi viia kohapealse inspekteerimise vastavalt artiklile 58, et kontrollida esitatud kinnituse vastavust lõikes 1 sätestatud kriteeriumitele, välja arvatud juhul, kui kinnituse esitanud liikmesriik võtab kinnituse tagasi;

f) kui see on vajalik saadud tulemusi silmas pidades, võetakse artikli 62 lõikes 2 osutatud korras vastu otsus peatada asjaomase kalakasvatustsooni või -piirkonna omaalgatuslik taudivabaks tsooniks või piirkonnaks tunnistamine.

3. Kui lõikes 1 osutatud kalakasvatustsoon(id) või -piirkond (-piirkonnad) moodustavad enam kui 75 % liikmesriigi territooriumist või kui kalakasvatustsoon või -piirkond kuulub teise liikmesriigiga või kolmanda riigiga jagatavasse ühisesse valgalasse, kasutatakse lõikes 2 osutatud menetluse asemel artikli 62 lõikes 2 osutatud menetlust.

4. Erinõuded seire, proovide võtmise ja diagnostikameetodite kohta, mida liikmesriigid kasutavad taudivaba staatuse saamiseks vastavalt käesolevale artiklile, kehtestatakse artikli 62 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 51

Taudivabade liikmesriikide, kalakasvatustsoonide või -piirkondade nimekirjad

1. Iga liikmesriik koostab loetelu kalakasvatustsoonidest ja -piirkondadest, mis on vastavalt artikli 50 lõikele 2 tunnistatud taudivabaks, ning ajakohastab seda korrapäraselt. Sellised loetelud tehakse üldsusele kättesaadavaks.

2. Komisjon koostab loetelu liikmesriikidest, kalakasvatustsoonidest ja -piirkondadest, mis on vastavalt artiklile 49 või artikli 50 lõikele 3 taudivabaks tunnistatud, ajakohastab seda ja teeb loetelu üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 52

Taudivaba staatuse säilitamine

Liikmesriik, kes on artikli 49 kohaselt tunnistatud vabaks ühest või mitmest IV lisa II osas loetletud mitteeksootilisest taudist, võib lõpetada suunatud seire ja säilitada oma taudivaba staatuse, tingimusel, et eksisteerivad soodsad tingimused kõnealuse taudi kliiniliste nähtude ilmnemise seisukohast ning et rakendatakse käesoleva direktiivi asjakohaseid sätteid.

Taudivabaks tunnustatud kalakasvatustsoonides või -piirkondades, mis asuvad taudivabaks tunnistamata liikmesriigis, ja kõigil juhtudel, kui eksisteerivad ebasoodsad tingimused kõnealuse taudi kliiniliste nähtude ilmumise seisukohast, tuleb suunatud seiret artikli 49 lõikes 3 või artikli 50 lõikes 4 ette nähtud meetodite kohaselt siiski vajadusel jätkata, kuid riski suurusele vastaval tasemel.

Artikkel 53

Taudivaba staatus peatamine ja taastamine

1. Kui liikmesriigil on põhjust uskuda, et ükskõik millist tema taudivaba liikmesriigi, kalakasvatustsooni või -piirkonna staatus säilitamiseks vajalikku tingimust on rikutud, peatab liikmesriik kohe taudile vastuvõtlike liikidega ja vektorliikidega kauplemise teiste liikmesriikidega, kalakasvatustsoonidega või -piirkondadega, mille tervishoiualane staatus kõnealuse taudi osas on kõrgem III lisa A-osas sätestatu kohaselt ning kohaldab V peatüki 2. ja 4. jao sätteid.

2. Kui artikli 29 lõikes 1 osutatud episootiline uuring kinnitab, et kahtlustatav rikkumine ei ole aset leidnud, taastatakse liikmesriigi, kalakasvatustsooni või -piirkonna taudivaba staatus.

3. Kui episootiline uuring kinnitab, et nakkusjuhtumi esinemine on väga tõenäoline, võetakse liikmesriigi, kalakasvatustsooni või -piirkonna taudivaba staatus tagasi samas korras, mida kasutati taudivaba staatus andmisel. Enne taudivaba staatus taastamist peavad olema täidetud V lisas sätestatud nõuded.

VIII PEATÜKK

PÄDEVAD ASUTUSED JA LABORID

Artikkel 54

Üldised kohustused

1. Kõik liikmesriigid määravad käesoleva direktiivi kohaldamiseks pädevad asutused ning teavitavad sellest komisjoni.

Pädevad asutused töötavad ja täidavad oma kohustusi vastavalt määrusele (EÜ) nr 882/2004.

2. Kõik liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi kohaldamiseks liikmesriigi poolt määratud pädevate asutuste ja mis tahes muude vesiviljeluse, veeloomade ning vesiviljelusest pärit toidu ja söödaga seotud tegevusi reguleerivate asutuste vahel seatakse sisse tulemuslik ja pidev koostöö, mis põhineb käesoleva direktiivi rakendamiseks olulise teabe vabal vahetusel.

Vajalikul määral vahetatakse teavet ka eri liikmesriikide pädevate asutuste vahel.

3. Kõik liikmesriigid tagavad, et pädevatele asutustele on kättesaadavad vajalikud laboriteenused ning asjakohane riskianalüüsi- ja epidemioloogiaalane oskusteave, ning et toimub käesoleva direktiivi rakendamise seotud teabe vaba vahetus pädevate asutuste ja laborite vahel.

Artikkel 55

Ühenduse referentlaborid

1. Käesoleva direktiiviga seotud veeloomade taudede analüüsivad ühenduse referentlaborid määratakse artikli 62 lõikes 2 osutatud korras ajavahemikuks, mis määratakse kindlaks sama korra kohaselt.

2. Veeloomade taudede analüüsivad ühenduse referentlaborid täidavad IV lisa I osas sätestatud ülesandeid ja kohustusi.

3. Komisjon vaatab ühenduse referentlaborite määramise üle hiljemalt lõikes 1 osutatud ajavahemiku lõpuks või lõikes 2 osutatud ülesannetele ja kohustustele vastavust silmas pidades.

Artikkel 56

Riiklikud referentlaborid

1. Liikmesriigid korraldavad riikliku referentlabori määramise iga artiklis 55 osutatud ühenduse referentlabori kohta.

Liikmesriigid võivad määrata referentlabori, mis asub teises liikmesriigis või EFTA liikmesriigis, ning üks labor võib olla enama kui ühe liikmesriigi riiklikuks referentlaboriks.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile, asjaomasele ühenduse referentlaborile ja teistele liikmesriikidele kõigi määratud riiklike referentlaborite nimed ja aadressid, sealhulgas nimekirja kõik hili-semad ajakohastamised.

3. Riiklik referentlabor hoiab kontakti artiklis 55 osutatud asjaomase ühenduse referentlaboriga.

4. Et tagada tulemuslik diagnostikateenus kogu liikmesriigi territooriumil vastavalt käesoleva direktiivi nõuetele, teeb riiklik referentlabor koostööd kõigi artikli 57 kohaselt määratud laboritega, mis asuvad sama liikmesriigi territooriumil.

5. Liikmesriigid tagavad, et mis tahes nende territooriumil asuv riiklik referentlabor on nõuetekohaselt varustatud ning selle personali hulka kuulub piisavalt spetsialiste, et läbi viia käesoleva direktiivi kohaselt nõutavaid laboratoorseid uuringuid ning täita VI lisa II osas sätestatud ülesandeid ja kohustusi.

Artikkel 57

Diagnostikateenused ja -meetodid

Liikmesriigid tagavad, et:

- a) käesolevas direktiivis ette nähtud laboratoorsed uuringud viiakse läbi pädeva asutuse poolt määratud laborites;
  - b) taudikahtluse korral ja IV lisa II osas loetletud taudide kinnitamiseks tehtavad laboratoorsed uuringud viiakse läbi diagnostiliste meetodite abil, mis kehtestatakse artikli 62 lõikes 2 osutatud korras,
- ja
- c) vastavalt käesolevale artiklile diagnostikateenusteks määratud laborid täidavad VI lisa III osas sätestatud ülesandeid ja kohustusi.

IX PEATÜKK

INSPEKTEERIMISED, ELEKTROONILINE HALDAMINE JA KARISTUSED

Artikkel 58

Ühendusepoolsed inspekteerimised ja auditeerimised

1. Komisjoni eksperdid võivad koostöös liikmesriikide pädevate asutustega läbi viia kohapealseid inspekteerimisi, sealhulgas auditeerimisi, kui see on vajalik käesoleva direktiivi ühetaoliseks kohaldamiseks.

Liikmesriigid, kelle territooriumil selliseid inspekteerimisi ja auditeerimisi tehakse, abistavad spetsialiste igati nende kohustuste täitmisel.

Komisjon teavitab pädevat asutust kõigi selliste inspekteerimiste ja auditeerimiste tulemustest.

2. Komisjoni eksperdid võivad koostöös asjaomase kolmanda riigi pädevate asutustega läbi viia kohapealseid inspekteerimisi, sealhulgas auditeerimisi, ka kolmandates riikides, et tõendada kolmandate riikide vastavust ühenduse loomatervishoiueeskirjadele või võrdvärsust nendega.

3. Kui komisjoni inspekteerimisel tuvastatakse tõsine risk loomade tervisele, võtab asjaomane liikmesriik kohe kõik loomade tervise kaitseks vajalikud meetmed.

Kui selliseid meetmeid ei ole võetud või neid peetakse ebapiisavaks, võetakse loomade tervise kaitseks vajalikud meetmed vastu artikli 62 lõikes 3 osutatud korras ning nendest meetmetest teavitatakse asjaomast liikmesriiki.

Artikkel 59

Elektrooniline haldamine

1. Liikmesriigid tagavad hiljemalt 1. augustiks 2008, et kõik artiklis 6, artikli 50 lõikes 2, artikli 51 lõikes 1 ja artikli 56 lõikes 2 osutatud teabe elektrooniliselt kättesaadavaks tegemisega seotud menetlused ja formaalsused on kasutusele võetud.

2. Komisjon võtab artikli 62 lõikes 2 osutatud korras vastu lõike 1 rakendamiseks vajalikud üksikasjalikud eeskirjad, võimaldamaks infosüsteemide koostalitlusvõimet ja menetluste läbiviimist elektrooniliste vahendite abil liikmesriikide vahel.

Artikkel 60

Sanktsioonid

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad sanktsioonid kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad kõnealustest sätetest komisjonile hiljemalt artikli 65 lõikes 1 ettenähtud kuupäevaks, samuti teatavad nad viivitamata kõigist neid sätteid mõjutavatest hilisematest muudatustest.

X PEATÜKK

MUUDATUSED, ÜKSIKASJALIKUD EESKIRJAD JA KOMITEEMENETLUS

Artikkel 61

Muudatused ja üksikasjalikud eeskirjad

1. Artikli 50 lõiget 2 võib muuta artikli 62 lõikes 2 osutatud korras.

2. Käesoleva direktiivi lisasid võib muuta artikli 62 lõikes 2 osutatud korras.

3. Mis tahes käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed võetakse vastu artikli 62 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 62

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee (edaspidi "komitee").

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse 15 päeva.

4. Komitee võtab vastu oma töökorra.

XI PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 63

Kehtetuks tunnistamine

1. Direktiivid 91/67/EMÜ, 93/53/EMÜ ja 95/70/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. augustist 2008.

2. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele tõlgendatakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid loetakse vastavalt VIII lisas esitatud vastavustabelile.

3. Käesoleva direktiivi kohaldamise eesmärgil jätkatakse siiski komisjoni otsuse 2004/453/EÜ kohaldamist kuni käesoleva direktiivi artikli 43 kohaselt vajalike sätete vastuvõtmiseni; kõnealused sätted võetakse vastu hiljemalt kolme aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Artikkel 64

Üleminekusätted

Üleminekusätted võib vastu võtta artikli 62 lõikes 2 osutatud korras neljaks aastaks alates 14. detsembri 2006.

Artikkel 65

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud haldus- ja õigusnormid hiljemalt 14. detsembril 2008. Nad teavitavad sellest viivitamata komisjoni.

Liikmesriigid kohaldavad neid sätteid alates 1. augustist 2008.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendes või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste sise-riiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 66

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 67

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Luxembourg, 24. oktoober 2006

Nõukogu nimel

eesistuja

J. KORKEAOJA

I LISA

MÕISTED

Lisaks artiklis 3 esitatud mõistetele kasutatakse järgmisi tehnilisi mõisteid:

- a) *kalakasvatustpiirkond* – üks või mitu ühise bioohutussüsteemiga hõlmatud kasvandust, milles peetaval veeloomapopulatsioonil on konkreetse taudi osas selgelt eristatav tervislik seisund;
- b) *ühine bioohutussüsteem* – süsteem, mille puhul kohaldatakse veeloomade suhtes ühesuguseid loomatervishoiuseire, taudide ennetamise ja tauditõrje meetmeid;
- c) *isoleeritud ala* – nakatunud kasvandust või molluskikasvatusalala ümbritsev ala, kus rakendatakse tauditõrjemeetmeid, et ennetada taudi levikut;
- d) *taud* – ühe või mitme etioloogilise tekitaja põhjustatud kliiniline või mittekliiniline nakkus veeloomadel;
- e) *taudivabad kalakasvatustsoonid või -piirkonnad* – artikli 49 või 50 kohaselt taudivabaks tunnistatud kalakasvatustsoonid või -piirkonnad;
- f) *uus taud* – äsja avastatud raske taud, mille põhjus võib olla alles tuvastamata ning mis võib levida populatsioonide sees ja nende vahel – näiteks veeloomadega ja/või veeloomasaadustega kauplemise teel. Võib tähendada ka loetelusse kantud haiguse avastamist uuel peremeesliigil, keda ei ole selle taudi suhtes vastuvõtliku liigina IV lisa II osasse veel kantud;
- g) *epidemioloogiline üksus* – veeloomade rühm, kellel on peaaegu ühesugune oht kindlaksmääratud kohas tauditekitajatega kokku puutuda. See oht võib olla tingitud ühisest veekeskkonnast või sellest, et töökorralduse tõttu on töenäoline ühel veeloomade rühmal esineva tauditekitaja kiire levik teisele veeloomade rühmale;
- h) *kasutamata hoidmine* – tauditõrje eesmärgil kasvanduse tühendamise asjaomasele taudile vastuvõtlikest või tauditekitajaid kanda võivatest vesiviljelusloomadest ning võimaluse korral ka veest;
- i) *täiendav töötlemine* – vesiviljelusloomade töötlemine enne inimtoiduks tarvitamist mis tahes vahendi või tehnikaga, mis mõjutab anatoomilist terviklikkust; näiteks veretustamine, rookimine/siseelundite eemaldamine, pea eemaldamine, tükeldamine ja fileerimine, mis tekitab jäätmeid või kõrvalsaadusi ja võib põhjustada taudide levimise ohtu;
- j) *suurenenud suremus* – seletamatu suremus, mis on märgatavalt kõrgem tasemest, mida peetakse kõnealuse kasvanduse või molluskikasvatusalala tingimustes tavaliseks; mida pidada suurenenud suremuseks, tuleb otsustada tootja ja pädeva asutuse vahelises koostöös;
- k) *nakkus* – paljuneva või muul viisil areneva või latentse tauditekitaja olemasolu peremeesorganismis või peremeesorganismil;
- l) *nakatunud kalakasvatustsoon või -piirkond* – kalakasvatustsoonid või -piirkonnad, kus nakkust teatakse esinevat;
- m) *karantiin* – veeloomade rühma hoidmine isoleerituna, ilma mingi otsese või kaudse kontaktita muude veeloomadega, et neid kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul jälgida ning vajadusel neilt proove võtta ja neid ravida; sealhulgas heitvee nõuetekohane töötlemine;
- n) *taudile vastuvõtlikud liigid* – mis tahes liigid, mille hulgas tauditekitajast nakatumine on tõestatud looduslike juhtudega või looduslikku rada järgiva katselise nakatamise teel;

-
- o) *vektorliigid* – liigid, kes ei ole taudile vastuvõtlikud, kuid kes suudavad levitada nakkust, kandes nakkusetekitajaid ühelt peremeesorganismilt teisele;
- p) *kalakasvatustsoon* – geograafiliselt täpselt piiritletud ala homogeense hüdroloogilise süsteemiga, mis koosneb valgala osast alates allika(te)st kuni loodusliku või kunstliku tõkkeni, mis takistab veeloomade rännet valgalast ülesvoolu, või tervest valgalast alates selle allika(te)st kuni suudmeni või mitmest valgalast koos nende suudmetega, kui valgalad on suudme kaudu epidemioloogiliselt seotud.
-

II LISA

Vesiviljelustootmisettevõtete ja käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtete ametlikus registris nõutavad andmed

I OSA

Loa saanud vesiviljelustootmisettevõtted

1. Pädev asutus kannab artiklis 6 ettenähtud registrisse iga vesiviljelustootmisettevõtte kohta vähemalt järgmise teabe:
  - a) vesiviljelustootmisettevõtte nimi, aadress ja kontaktandmed (telefon, faks, e-post);
  - b) väljaantud loa registreerimisnumber ja andmed (s.o konkreetsete lubade kuupäevad, identifitseerimiskoodid või -numbrid, täpsustatud tootmistingimused ning mis tahes muud loaga (lubadega) seotud küsimused);
  - c) kasvanduse geograafiline asukoht, mis on määratletud sobiva kõiki kasvandusi hõlmava koordinaatsüsteemi abil (võimalusel GIS-koordinaatide);
  - d) tootmise eesmärk, tüüp (s.t vesiviljelussüsteemi või sisseseade tüüp, näiteks maismaal asuv sisseseade, merre paigutatud puurid, maasse kaevatud tiigid) ja maksimaalne tootmiskaht, kui see on reguleeritud;
  - e) mandril asuvate kasvanduste, lähetus- ja puhastuskeskuste puhul: andmed kasvanduse veevarustuse ja heitvete ärajuhtimise kohta;
  - f) kasvanduses kasvatatavad vesiviljelusloomade liigid (kui kasvatatakse mitut liiki või dekoratiivseid veeloomi, peab olema registreeritud vähemalt see, kas mõni neist liikidest on teadaolevalt vastuvõtlik IV lisa II osas loetletud taudidele või selliste taudide teadaolevad vektorliigid);
  - g) ajakohastatud teave tervishoiualase staatuse kohta (s.t kas kasvandus on taudivaba (asub taudivabas liikmesriigis, kalakasvatustsoonis või -piirkonnas), kui kasvanduses kohaldatakse programmi sellise staatuse saamiseks või on tunnustatud nakatunuks IV lisa osutatud taudiga).
2. Kui molluskikasvatusalale on antud luba vastavalt artikli 4 lõike 1 teisele lõigule, kantakse käesoleva osa 1. punkti alapunktis a nõutavad andmed registrisse kõikide sellel molluskikasvatusalal tegutsevate vesiviljelustootmisettevõtete kohta. Käesoleva osa 1. punkti alapunktides b–g nõutavad andmed kantakse registrisse molluskikasvatusalal tasandil.

II OSA

Käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtted

Pädev asutus kannab artiklis 6 ettenähtud registrisse kõigi käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtete kohta vähemalt järgmise teabe:

- a) käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtte nimi, aadress ja kontaktandmed (telefon, faks, e-post);
- b) ettevõttele antud loa registreerimisnumber ja andmed (s.o konkreetsete lubade kuupäevad, identifitseerimiskoodid või -numbrid, täpsustatud tootmistingimused ning mis tahes muud loaga (lubadega) seotud küsimused);
- c) töötlemisettevõtte geograafiline asukoht, mis on määratletud sobiva koordinaatsüsteemi abil (võimalusel GIS-koordinaatide abil);
- d) andmed käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõtte heitveekäitlussüsteemi kohta;
- e) käitlemiseks loa saanud töötlemisettevõttes töödeldavate vesiviljelusloomade liigid.

A-OSA

Artikli 12 kohaldamisel arvesse võetavad kalakasvatustsoonid või -piirkonnad

Kasvatamiseks ja varude taastootmiseks ettenähtud vesiviljelusloomad

Kategooria	Loomatervishoiualane staatus	Loomi võib sisse tuua üksnes järgmistest kategooriatest	Loomatervisesertifikaat		Loomi võib lähetada üksnes järgmistesse kategooriatesse
			Sissetoomine	Lähetamine	
I	Taudivaba (Artikkel 49 või artikkel 50)	Ainult kategooria I	JAH	EI, kui soovitakse lähendada kategooriatesse III või IV JAH, kui soovitakse lähendada kategooriatesse I, II või IV	Kõik kategooriad
II	Seireprogramm Artikli 44 lõige 1	Ainult kategooria I	JAH	EI	Kategooriad III ja V
III	Määramata (teadaolevalt nakatumata, kuid ei kohaldata programmi taudivaba staatuse saamiseks)	Kategooriad I, II või III	EI	EI	Kategooriad III ja V
IV	Likvideerimisprogramm Artikli 44 lõige 2	Ainult kategooria I	JAH	JAH	Ainult kategooria V
V	Nakatunud Artikkel 39	Kõik kategooriad	EI	JAH	Ainult kategooria V

B-OSA

Soovitav seire ja soovitatavad kontrollid kasvandustes ja molluskikasvatusaladel

Esinevad liigid	A osas osutatud loomatervishoiualane staatus	Ohutase	Seire	Pädevate asutuste tehtavate kontrollide soovituslik sagedus (artikkel 7)	Veeloomade tervishoiuteenistuste tehtavate kontrollide soovituslik sagedus (Artikkel 10)	Loomatervishoiualase staatuse säilitamiseks vajalikud kontrollide, proovivõtmise ja seire erinõuded	Märkused
IV lisas loetletud taudidele vastuvõtlikke liike ei ole	I kategooria Tunnistatud taudivabaks vastavalt artikli 49 lõike 1 punktile a või b või artikli 50 lõike 1 punktile a või b	Madal	Passiivne	Kord 4 aasta jooksul	Kord 4 aasta jooksul	Erinõuded taudivaba staatuse säilitamiseks vastavalt artiklile 52	Kohaldatakse soovitatud kontrollide sagedust, ilma et see piiraks iga loomatervishoiualase staatuse jaoks nimetatud erinõudeid
Ühele või mitmele IV lisas loetletud taudile vastuvõtlikud liigid	I kategooria Tunnistatud taudivabaks vastavalt artikli 49 lõike 1 punktile c või artikli 50 lõike 1 punktile c	Kõrge	Aktiivne, suunatud või passiivne	1 kord aastas	1 kord aastas	Erinõuded vastavalt artikli 44 lõikele 1	Nimetatud kontrolle ja proovide võtmist peaks siiski võimaluse korral kombineerima artiklite 7 ja 10 kohaselt nõutavate kontrollidega
		Keskmine		Kord 2 aasta jooksul	Kord 2 aasta jooksul		
		Madal		Kord 4 aasta jooksul	Kord 2 aasta jooksul		
	II kategooria Taudivabaks tunnistamata, kuid kohaldatakse artikli 44 lõike 1 kohaselt heakskiidetud seireprogrammi	Kõrge	Suunatud	1 kord aastas	1 kord aastas		Pädeva asutuse kontrollide eesmärk on kontrollida vastavust direktiivile ja teostada järelevalvet vastavalt artiklile 7
		Keskmine		Kord 2 aasta jooksul	Kord 2 aasta jooksul		
		Madal		Kord 4 aasta jooksul	Kord 2 aasta jooksul		
	III kategooria Teadaolevalt nakatumata, kuid ei kohaldata seireprogrammi taudivaba staatuse saamiseks	Kõrge	Aktiivne	1 kord aastas	3 korda aastas		Kvalifitseeritud loomatervishoiuteenistuste kontrollide eesmärk on kontrollida loomade tervislikku seisundit, anda vesiviljelus- tootmisettevõtjale nõu veeloomade tervise küsimustes ja vajadusel võtta vajalikud veterinaariaalased meetmed
		Keskmine		1 kord aastas	2 korda aastas		
		Madal		Kord 2 aasta jooksul	1 kord aastas		
	IV kategooria Teadaolevalt nakatunud, kuid kohaldatakse artikli 44 lõike 2 kohaselt heakskiidetud likvideerimisprogrammi	Kõrge	Suunatud	1 kord aastas	1 kord aastas		Erinõuded vastavalt artikli 44 lõikele 2
		Keskmine		Kord 2 aasta jooksul	Kord 2 aasta jooksul		
		Madal		Kord 4 aasta jooksul	Kord 2 aasta jooksul		
V kategooria Teadaolevalt nakatunud. Kohaldatakse V peatükis ettenähtud minimaalseid tõrjemeetmeid.	Kõrge	Passiivne	Kord 4 aasta jooksul	1 kord aastas	Erinõuded vastavalt V peatükile		
	Keskmine		Kord 4 aasta jooksul	Kord 2 aasta jooksul			
	Madal		Kord 4 aasta jooksul	Kord 4 aasta jooksul			

Ohutasemed

*Kõrge ohutase*mega kasvandus või molluskikasvatusala on niisugune kasvandus või molluskikasvatusala:

- a) kus on suur oht saada taude teistest kasvandustest või looduslikest populatsioonidest või neid sinna levitada;
- b) kus on sellised tootmistingimused, mis võivad suurendada taudipuhangute ohtu (suur biomass, halb veekvaliteet), võttes arvesse seal olevaid liike;
- c) mis müüb elusaid veeloomi edasiseks kasvatamiseks või varude taastootmiseks.

*Keskmise ohutase*mega kasvandus või molluskikasvatusala on niisugune kasvandus või molluskikasvatusala:

- a) kus on keskmine oht saada taude teistest kasvandustest või looduslikest varudest või neid sinna levitada;
- b) kus on sellised tootmistingimused, mis ei pruugi suurendada taudipuhangute ohtu (keskmine biomass ja veekvaliteet), võttes arvesse seal olevaid liike;
- c) mis müüb elusaid veeloomi peamiselt inimtoiduks.

*Madala ohutase*mega kasvandus või molluskikasvatusala on niisugune kasvandus või molluskikasvatusala:

- a) kus on väike oht saada taude teistest kasvandustest või looduslikest varudest või neid sinna levitada;
- b) kus on sellised tootmistingimused, mis ei suurenda taudipuhangute ohtu (väike biomass ja hea veekvaliteet), võttes arvesse seal olevaid liike;
- c) mis müüb elusaid veeloomi ainult inimtoiduks.

Tervise seire liigid

Passiivne seire hõlmab kohustuslikku viivitamatut teatamist konkreetsete taudide esinemisest või kahtlusest, samuti igasugusest suuremuse suurenemisest. Sellistel juhtudel on nõutavad uuringud vastavalt V peatüki 2. jaole.

Aktiivne seire hõlmab järgmist:

- a) rutiinne kontroll, mille viib läbi pädev asutus või muu kvalifitseeritud tervishoiuteenistus pädevate asutuste nimel;
- b) kasvanduses või molluskikasvatusalal vesiviljelusloomade populatsiooni kontrollimine kliiniliste taudide suhtes;
- c) diagnostiliste proovide võtmine loetletud taudi kahtluse korral või kontrollimise käigus täheldatud suurenenud suuremuse korral;
- d) kohustuslik viivitamatu teatamine konkreetsete taudide puhangutest või kahtlusest, samuti igasugusest suuremuse suurenemisest.

Suunatud seire hõlmab järgmist:

- a) rutiinne kontroll, mille viib läbi pädev asutus või muu kvalifitseeritud tervishoiuteenistus pädevate asutuste nimel;
- b) vesiviljelusloomadelt ettenähtud proovide võtmine ja konkreetsete meetoditega testimine konkreetse(te) patogeeni(de) suhtes;
- c) kohustuslik viivitamatu teatamine konkreetsete taudide puhangutest või kahtlusest, samuti igasugusest suuremuse suurenemisest.

—

IV LISA

Taudide loetelu

I OSA

Taudide loetlemise kriteeriumid

- A. Eksootilised taudid peavad vastama järgmistele punktis 1 ja 2 või 3 sätestatud kriteeriumidele.
1. Taud on ühenduses eksootiline, st taudi ei ole ühenduse vesiviljeluses tuvastatud ning patogeeni ühenduse vetes teadaolevalt ei esine.
  2. Ühendusse sissetoomisel võib taudil olla märgatav majanduslik mõju ühenduse vesiviljelusele tootmiskadude näol või vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodetega kauplemise võimaluste piiramise näol.
  3. Ühendusse sissetoomisel võib taudil olla kahjulik keskkonnamõju looduslikele veeloomapopulatsioonidele, mis koosnevad ühenduse või rahvusvaheliste sätete põhjal kaitsealustest liikidest.
- B. Mitteeksootilised taudid peavad vastama järgmistele punktis 1, 4, 5, 6, 7 ning punktis 2 või 3 sätestatud kriteeriumidele.
1. Taudist on vabad mitu liikmesriiki või mitme liikmesriigi piirkonnad.
  2. Taudivabasse liikmesriiki sissetoomisel võib taudil olla märgatav majanduslik mõju kas tootmiskadude näol ning taudi ja selle tõrjega seotud kulude näol, mis aastas ületavad 5 % taudile vastuvõtliku liigi toodangu väärtusest kõnealusel piirkonnas, või vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodetega rahvusvahelise kauplemise võimaluste piiramise näol.
  3. Paikades, kus taud on esinenud, on ilmnunud, et taudivabasse liikmesriiki sissetoomisel on taudil kahjulik keskkonnamõju looduslikele veeloomapopulatsioonidele, mis koosnevad ühenduse või rahvusvaheliste sätete põhjal kaitsealustest liikidest.
  4. Ilma rangete tõrjemeetmeteta ja kaubanduspiiranguteta on taudi raske kasvanduse või molluskikasvatusalal tasandil tõrjuda ja selle piires hoida.
  5. Taudi saab tõrjuda liikmesriigi tasandil – kogemused on näidanud, et on võimalik luua ja säilitada taudivabasil kalakasvatustsoone või -piirkondi ning et nende säilitamine tasub ennast ära.
  6. Vesiviljelusloomade turuleviimise käigus on tõenäoline oht, et taud levib varem nakatumata aladele.
  7. Nakatunud veeloomade uurimiseks on olemas usaldusväärsed ja lihtsad testid. Testid peavad olema spetsiifilised ja tundlikud ning testimismeetodid ühenduse tasandil ühtlustatud.

II OSA

Loetellu kantud taudid

EKSOOTILISED TAUDID		
	TAUD	TAUDILE VASTUVÖTLIKUD LIIGID
KALAD	Episootiline vereloomekroos	Vikerforell (<i>Oncorhynchus mykiss</i>) ja ahven (<i>Perca fluviatilis</i>)
	Episootiline haavandiline sündroom (mükootiline granulomatoos)	Genera: Catla, Channa, Labeo, Mastacembelus, Mugil, Puntius ja Trichogaster
MOLLUSKID	<i>Bonamia exitiosa</i> nakkus	Austrid (<i>Ostrea chilensis</i> ja <i>Ostrea angasi</i>)
	<i>Perkinsus marinus</i> 'e nakkus	<i>Crassostrea gigas</i> ja <i>C. virginica</i>
	<i>Microcytos mackini</i> nakkus	<i>Crassostrea gigas</i> , <i>C. virginica</i> , <i>Ostrea conchaphila</i> ja <i>O. edulis</i>
KOORIK-LOOMAD	<i>Taura</i> sündroom	Viburhännaklased (<i>Penaeus setiferus</i> , <i>P. stylirostris</i> ja <i>P. vannamei</i>)
	Yellowhead'i taud	Viburhännaklased (<i>Penaeus aztecus</i> , <i>P. duorarum</i> , <i>P. japonicus</i> , <i>P. monodon</i> , <i>P. setiferus</i> , <i>P. stylirostris</i> ja <i>P. vannamei</i>)
MITTEEKSOOTILISED TAUDID		
	TAUD	TAUDILE VASTUVÖTLIKUD LIIGID
KALAD	Karpkala kevad-vireemia (SVC)	Jämepea (<i>Aristichthys nobilis</i>), kuldkala (<i>Carassius auratus</i>), harilik koger (<i>C. carassius</i>), valgeamuur (<i>Ctenopharyngodon idellus</i>), harilik karpkala ja sasaan (<i>Cyprinus carpio</i>), paks-laup (<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>), harilik säga (<i>Silurus glanis</i>) ja linask (<i>Tinca tinca</i>)
	Viiruslik hemorraagiline septitseemia (VHS)	Heeringas (<i>Clupea spp.</i>), siig (<i>Coregonus sp.</i>), harilik haug (<i>Esox lucius</i>), kilttursk (<i>Gadus aeglefinus</i>), Vaikse ookeani tursk (<i>G. morhua</i>), tursk (<i>G. morhua</i>), idalõhe (<i>Oncorhynchus spp.</i>), vikerforell (<i>O. mykiss</i>), luts (<i>Onos mustelus</i>), jõeforell (<i>Salmo trutta</i>), harilik kammeljas (<i>Scophthalmus maximus</i>) ja harjus (<i>Thymallus thymallus</i>)
	Nakkuslik vereloomekroos (IHN)	Keta (<i>Oncorhynchus keta</i>), kisutš (<i>O. kisutch</i>), sima e masu (<i>O. masou</i>), vikerforell e teraspea-forell (<i>O. mykiss</i>), nerka (<i>O. nerka</i>), gorbuuša (<i>O. rhodurus</i>) tšavõõtša (<i>O. tshawytscha</i>) ja Atlandi lõhe (<i>Salmo salar</i>)
	Karpkalade herpesviirus (KHV)	Harilik karpkala ja sasaan (<i>Cyprinus carpio</i>)
	Lõhede infektsioosne aneemia (ISA)	Vikerforell (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), Atlandi lõhe (<i>Salmo salar</i>) ning jõe- ja meriforell (<i>Salmo trutta</i>)
MOLLUSKID	<i>Marteilia refringens</i> 'i nakkus	Austrid (<i>Ostrea angasi</i> , <i>O. chilensis</i> , <i>O. edulis</i> , <i>O. puelchana</i>), rannakarplased (<i>Mytilus edulis</i> ja <i>M. galloprovincialis</i>)
	<i>Bonamia ostreae</i> nakkus	Austrid (<i>Ostrea angasi</i> , <i>O. chilensis</i> , <i>O. conchaphila</i> , <i>O. denselammellosa</i> , <i>O. edulis</i> ja <i>O. puelchana</i>)
KOORIK-LOOMAD	Ihtüofitirioos	Kõik seltsi <i>Decapoda</i> kuuluvad koorikloomad

V LISA

Tauidivabaks liikmesriigiks, kalakasvatustsooniks või -piirkonnaks tunnistamisel esitatavad nõuded**I OSA****Tauidivaba liikmesriik**

1. Ajaloolistel põhjustel

1.1. Liikmesriiki, kus esineb taudile vastuvõtlikke liike, kuid vähemalt 10 aasta jooksul enne tauidivaba staatuse taotlemist ei ole täheldatud ühtegi taudijuhtu, hoolimata tingimustest, mis avaldavad taudi kliinilisele ilmnemisele soosivat mõju, võib pidada tauidivabaks, kui:

- a) peamised bioohutust käsitlevad tingimused on olnud jõus järjest vähemalt 10 aasta jooksul enne tauidivaba staatuse taotlemist;
- b) looduslikes populatsioonides ei ole taudi esinemist teadaolevalt tuvastatud ning
- c) kohaldatakse tõhusalt kaubanduse ja impordiga seotud tingimusi taudi liikmesriiki sissetoomise vältimiseks.

Liikmesriik, kes soovib saada tauidivaba staatust, peab esitama taotluse vastavalt artiklile 49 enne 1. novembrit 2008. Pärast seda kuupäeva saab tauidivaba staatuse anda üksnes I osa punkti 2 kohaselt.

1.2. Punkti 1.1 alapunktis a osutatud peamised bioohutust käsitlevad tingimused peavad hõlmama vähemalt järgmist:

- a) taudist, sh taudi kahtlusest tuleb kohustuslikult teatada pädevale asutusele, ning
- b) kogu liikmesriigis on võetud kasutusele varase avastamise süsteem, mis võimaldab pädeval asutusel korraldada tõhusat taudi uurimist ning sellest teatamist ja mis tagab eelkõige:
  - i) kasvandustes, molluskikasvatusaladel või vabas looduses taudile, uuele taudile või seletamatule suremusele viitavate kliiniliste tunnuste kiire äratundmise ning
  - ii) kiire teatamise olukorrast pädevale asutusele, et alustada diagnostilise uurimisega võimalikult kiiresti.

1.3. Punkti 1.2 alapunktis b osutatud varase avastamise süsteem peab sisaldama vähemalt järgmist:

- a) vesiviljelusettevõtetes töötavate või vesiviljelusloomade töötlemise protsessis osalevate isikute suur teadlikkus taudi esinemisele viitavatest mis tahes tunnustest ning veterinaarstide ja veeloomade tervise spetsialistide koolitamine seoses taudi ebatavaliste esinemisjuhtude tuvastamise ja nendest teatamisega ning
- b) veterinaararste või veeloomade tervise spetsialiste on koolitatud kahtlaseid tauditunnuseid ära tundma ja neist teatama ning
- c) pädevatel asutustel on juurdepääs laboritele, millel on vahendid loetletud ja uute taudide diagnoosimiseks ja eristamiseks.

2. Suunatud seire põhjal

Liikmesriiki, kus taudi viimane teadaolev kliiniline esinemine oli 10 aasta jooksul enne taudivaba staatuse taotlemist või kus nakkuslik olukord enne suunatud seiret ei olnud teada näiteks kliinilist ilmnemist soodustavate tingimuste puudumise tõttu, võib käsitada sellest taudist vabana, kui:

- a) liikmesriik täidab punktis 1.2 sätestatud peamisi tauditõrjetingimusi;
- b) vähemalt kahe aasta jooksul enne käesoleva direktiivi jõustumist on korraldatud artikli 49 lõike 3 kohaselt vastuvõetud meetoditele vastavat suunatud seiret ning kasvanduses või molluskikasvatusalal, kus kasvatatakse taudile vastuvõtlikke liike, pole tauditekitajat tuvastatud.

Kui liikmesriigi mõnes osas on kasvanduste või molluskikasvatusalade arv väike ja seetõttu ei ole seal suunatud seire tulemusel võimalik saada piisavalt epidemioloogilisi andmeid, kuid seal esineb mõne taudile vastuvõtliku liigi looduslikke populatsioone, peab suunatud seire hõlmama ka neid looduslikke populatsioone.

II OSA

Taudivaba kalakasvatustsoon või -piirkond

1. Kalakasvatustsoonid

1.1. Kalakasvatustsoon võib koosneda:

- a) kogu valgalast alates selle allikast kuni suudmeni
või
- b) valgala osast alates allika(te)st kuni loodusliku või kunstliku tõkkeni, mis takistab veeloomade rännet valgalast ülesvoolu
või
- c) mitmest valgalast koos nende suudmetega, kui valgalad on suudme kaudu epidemioloogiliselt seotud.

Kalakasvatustsooni geograafiline piir tuleb selgelt kaardile märkida.

1.2. Kui kalakasvatustsoon hõlmab rohkem kui ühte liikmesriiki, saab selle tunnistada taudivabaks vaid siis, kui punktides 1.3, 1.4 ja 1.5 loetletud tingimusi kohaldatakse kalakasvatustsooni kõikidel aladel. Sellisel juhul peab kumbki asjaomane liikmesriik taotlema heakskiitu oma territooriumil paikneva kalakasvatustsooni osa suhtes.

1.3. Kalakasvatustsooni, kus esineb taudile vastuvõtlikke liike, kuid kus vähemalt 10 aastat enne taudivaba staatuse taotlemist ei ole täheldatud ühtegi taudijuhtu, hoolimata tingimustest, mis avaldavad taudi kliinilisele ilmnemisele soosivat mõju, võib pidada taudivabaks, kui see vastab *mutatis mutandis* I osa punkti 1 nõuetele.

Liikmesriik, kes soovib saada taudivaba staatust, peab esitama taotluse vastavalt artikli 50 lõikele 2 enne 1. novembrit 2008. Pärast seda kuupäeva võib taudivaba staatuse anda üksnes I osa punkti 2 kohaselt.

1.4. Kalakasvatustsooni, kus taudi viimane teadaolev kliiniline esinemine oli 10 aasta jooksul enne taudivaba staatuse taotlemist või kus nakkuslik olukord enne suunatud seiret ei olnud teada näiteks kliinilist ilmnemist soodustavate tingimuste puudumise tõttu, võib pidada taudivabaks, kui see vastab *mutatis mutandis* I osa punkti 2 nõuetele.

1.5. Vajadusel tuleb luua puhvertsoon, kus viiakse läbi seireprogrammi. Puhvertsoonid tuleb piiritleda nii, et see kaitseks taudivaba kalakasvatustsooni taudi passiivse sissetoomise eest.

2. Kalakasvatuspriirkonnad, mis koosnevad ühest või mitmest kasvandusest või molluskikasvatusalast, mille tervishoiu-alane staatus konkreetse taudi osas sõltub ümbritsevate looduslike vete tervishoiualasest staatusest selle taudi osas.
  - 2.1. Piirkond võib koosneda ühest või mitmest kasvandusest, kasvanduste rühmast või võrgustikust või molluskikasvatusalast, mida saab pidada üheks epidemioloogiliseks üksuseks geograafilise asukoha ja kauguse tõttu teistest kasvanduste rühmadest või võrgustikest või molluskikasvatusaladest, tingimusel et kõik piirkonda kuuluvad kasvandused on hõlmatud ühise bioohutussüsteemiga. Piirkonna geograafiline piir tuleb selgelt kaardile märkida.
  - 2.2. Piirkonda, kus esineb taudile vastuvõtlikke liike, kuid kus vähemalt 10 aastat enne taudivaba staatuse taotlemist ei ole täheldatud ühtegi taudijuhtu, hoolimata tingimustest, mis avaldavad taudi kliinilisele ilmnemisele soosivat mõju, võib pidada taudivabaks, kui see vastab *mutatis mutandis* käesoleva lisa I osa punkti 1 nõuetele.

Liikmesriigid, kes soovivad seda sätet kasutada, peavad teatama oma soovist vastavalt artikli 50 lõikele 2 enne 1. novembrit 2008. Pärast seda kuupäeva saab taudivaba staatuse anda üksnes I osa punkti 2 kohaselt.
  - 2.3. Kalakasvatuspriirkonda, kus taudi viimane teadaolev kliiniline esinemine oli 10 aasta jooksul enne taudivaba staatuse taotlemist või kus nakkuslik olukord kalakasvatuspriirkonnas või seda piirkonda ümbritsevates vetes enne suunatud seiret ei olnud teada, näiteks kliinilist ilmnemist soodustavate tingimuste puudumise tõttu, võib pidada taudivabaks, kui see vastab *mutatis mutandis* I osa punkti 2 nõuetele.
  - 2.4. Iga piirkonnas asuva kasvanduse või molluskikasvatusalala suhtes kohaldatakse pädeva asutuse kehtestatud täiendavaid meetmeid, kui neid peetakse vajalikuks, et ennetada taudide sissetoomist. Selliste meetmete hulka võib kuuluda piirkonda ümbritseva puhvertsooni loomine, kus viiakse läbi seireprogrammi, ning lisakaitse sisseeadmine võimalike patogeenikandjate või vektorite sissetungimise vastu.
3. Kalakasvatuspriirkonnad, mis koosnevad ühest või mitmest üksikkasvandusest, mille tervislik staatus konkreetse taudi osas ei sõltu ümbritsevate looduslike vete tervislikust staatusest selle taudi osas
  - 3.1. Kalakasvatuspriirkond võib koosneda:
    - a) üksikkasvandusest, mida saab pidada üheks epidemioloogiliseks üksuseks, kuna seda ei mõjuta ümbritsevate vete loomatervishoiu-alane staatus,

või
    - b) rohkem kui ühest kasvandusest, kui iga kasvandus piirkonnas vastab punkti 3.1 alapunktis a ja punktides 3.2–3.6 sätestatud nõuetele, kuid veeloomade tiheda liikumise tõttu kasvanduste vahel tuleb seda pidada üheks epidemioloogiliseks üksuseks tingimusel et kõik kasvandused on hõlmatud ühise bioohutussüsteemiga.
  - 3.2. Piirkonna veevarustus peab toimuma:
    - a) veepuhastusseadme kaudu, mis inaktiveerib asjaomase patogeeni, et alandada taudi leviku ohtu vastuvõetava tasemeni;

või
    - b) otse kaevust, puuraugust või allikast. Kui selline veevarustus asub väljaspool kasvanduse territooriumi, tuleb vesi juhtida läbi torude otse kasvandusse.
  - 3.3. Vajalik on looduslik või kunstlik tõke, mis takistab veeloomadel ümbritsevatest vooluveekogudest kalakasvatuspriirkonna kasvandustesse siseneda.
  - 3.4. Vajaduse korral peab kalakasvatuspriirkond olema kaitstud ümbritsevate vooluveekogude vee ülejutuse ja sissetungimise eest.
  - 3.5. Kalakasvatuspriirkond peab *mutatis mutandis* vastama I osa punktis 2 sätestatud nõuetele.

- 3.6. Kalakasvatuspriirkonna suhtes kohaldatakse pädeva asutuse kehtestatud täiendavaid meetmeid, kui neid peetakse vajalikuks, et ennetada taudide sissetoomist. Selliste meetmete hulka võib kuuluda lisakaitse sisseseadmine võimalike patogeenikandjate või vektorite sissetungimise vastu.
- 3.7. Punkti 3.2 alapunkti a käsitlevad rakendusmeetmed sätestatakse artikli 62 lõikes 2 osutatud korras.
4. Erisätteid tegevust alustavate või taasalustavate üksikkasvanduste kohta
- 4.1. Uue kasvanduse, mis vastab punkti 3.1 alapunktis a ja punktides 3.2–3.6 osutatud nõuetele, kuid mis alustab oma tegevust taudivabaks tunnistatud kalakasvatuspriirkonnast pärit vesiviljelusloomadega, võib pidada taudivabaks ilma heakskiidu saamiseks nõutavat proovivõtmise etappi läbimata.
- 4.2. Kasvanduse, mis pärast vaheaega taasalustab oma tegevust taudivabaks tunnistatud kalakasvatuspriirkonnast pärit vesiviljelusloomadega ja mis vastab punkti 3.1 alapunktis a ja punktides 3.2–3.6 osutatud nõuetele, võib pidada taudivabaks ilma heakskiidu saamiseks nõutavat proovivõtmise etappi läbimata, tingimusel et:
- kasvanduse tervishoiualane olukord on selle tegevuse viimase nelja aasta jooksul olnud pädevale asutusele teada; kui asjaomane kasvandus on tegutsenud vähem kui neli aastat, võetakse siiski arvesse tegelikku tegutsemisperioodi;
  - kasvanduse suhtes ei ole võetud veterinaarmedeid seoses IV lisa II osas loetletud taudidega ning kasvanduses ei ole varem neid taude esinenud;
  - enne vesiviljelusloomade, viljastatud marja või sugurakkude kasvandusse sissetoomist on kasvandus puhastatud ja desinfitseeritud ning seejärel vajaduse korral teatava aja jooksul kasutamata hoitud.
-

VI LISA

Laborite ülesanded ja kohustused**I OSA****Ühenduse referentlaborid**

1. Artikli 55 kohaselt ühenduse referentlaboriks määramiseks peavad laborid vastama järgmistele nõuetele. Nad peavad:
  - a) omama sobiva kvalifikatsiooniga personali, kellel on piisav väljaõpe nende pädevusvaldkonnas kohaldatavate diagnostika- ja analüüsimetodite osas, sealhulgas väljaõppinud personal, kes on saadaval ühenduses tekkida võivate hädaolukordade jaoks;
  - b) omama neile antud ülesannete täitmiseks vajalikke seadmeid ja tooteid;
  - c) omama asjakohast haldusinfrastruktuuri;
  - d) tagama, et nende töötajad järgivad teatavate küsimuste, tulemuste või teabe konfidentsiaalsuse põhimõtet;
  - e) omama piisavaid teadmisi rahvusvahelistest standarditest ja tavadest;
  - f) vajaduse korral omama ajakohastatud nimekirja olemasolevatest võrdlusmaterjalidest ja reaktiividest ning ajakohastatud nimekirja kõnealuste ainete ja reaktiivide tootjatest ja tarnijatest;
  - g) võtma arvesse uurimistegevust riiklikul ja ühenduse tasandil.
2. Komisjon võib määrata siiski vaid selliseid laboreid, kes tegutsevad ning keda hinnatakse ja akrediteeritakse vastavalt järgmistele Euroopa standarditele, võttes arvesse käesoleva direktiiviga sätestatud erinevate katsemetodite kriteeriume:
  - a) EN ISO/IEC 17025 – katse- ja kalibreerimislaborite kompetentsuse üldnõuded;
  - b) EN 45002 – katselaborite hindamise üldkriteeriumid;
  - c) EN 45003 – kalibreerimis- ja katselaborite akrediteerimissüsteem – toimimise ja tunnustamise üldnõuded.
3. Punktis 2 osutatud katselaborite akrediteerimine ja hindamine võib olla seotud üksikkatsete või katsesarjadega.
4. Ühe või mitme nende vastutusalas oleva taudi puhul võivad ühenduse referentlaborid tugineda teiste liikmesriikide või EFTA riikide laborite oskustele ja pädevusele, tingimusel et asjaomased laborid vastavad käesoleva lisa punktide 1, 2 ja 3 nõuetele. Igast sellise koostöö kavatsusest tuleb teatada koos muu artikli 55 lõike 1 kohase määramise aluseks oleva teabega. Ühenduse referentlabor jääb siiski liikmesriikide riiklike referentlaborite ja komisjoni kontaktpunktiks.
5. Ühenduse referentlaborite ülesandeks on:
  - a) kooskõlastada komisjoniga konsulteerides liikmesriikides kasutatavaid asjaomase taudi diagnostikameetodeid, eriti:
    - i) tüpiseerida, säilitada ja vajadusel tarnida asjaomase taudi patogeeni tüvesid, et toetada ühenduse diagnostikateenust;
    - ii) tarnida riiklikele referentlaboritele standardseerumeid ja muid võrdlusreaktiive, et standardida igas liikmesriikides kasutatavaid teste ja reaktiive, kui seroloogilised testid on nõutavad;

- iii) korraldada ühenduse tasandil diagnostikaprotseduuride regulaarseid võrdluskatseid (laboritevahelised võrdlused) koos liikmesriikide määratud riiklike referentlaboritega, et anda teavet ühenduses kasutatavate diagnostikameetodite ja läbiviidud katsete tulemuste kohta;
- iv) säilitada teadmisi asjaomase taudi patogeeni ja muude asjakohaste patogeeni kohta, et võimaldada kiiret diferentsiaaldiagnoosi;
- b) aidata aktiivselt kaasa asjaomase taudi puhangute diagnoosimisele liikmesriikides, uurides diagnoosi kinnituseks, iseloomustamiseks ja episootiliseks uurimiseks talle saadetud patogeeni isolaate;
- c) hõlbustada laboridiagnostika ekspertide väljaõpet või ümberõpet, pidades silmas diagnostikamenetluste ühtlustamist kogu ühenduses;
- d) teha koostööd nende vastutusalas olevate taudide diagnostikameetodite osas pädevate laboritega kolmandates riikides, kus neid taude esineb;
- e) teha koostööd asjaomaste OIE referentlaboritega nende vastutusalas olevate IV lisa II osas loetletud eksootiliste taudide osas;
- f) koguda ja edastada teavet eksootiliste ja endeemiliste taudide kohta, mis võivad ilmned ühenduse vesiviljeluses.

II OSA

Riiklikud referentlaborid

1. Artikli 56 kohaselt määratud riiklikud referentlaborid vastutavad diagnostikastandardite ja -meetodite kooskõlastamise eest oma vastutusalas asjaomases liikmesriigis. Riiklikud referentlaborid peavad:
  - a) kohustuma viivitamata teatama pädevale asutusele, kui laborile saab teatavaks IV lisa loetletud mis tahes taudi kahtlus;
  - b) konsulteerides asjaomase ühenduse referentlaboriga kooskõlastama liikmesriikides kasutatavaid nende vastutusalas olevate asjaomaste taudide diagnostikameetodeid;
  - c) aitama aktiivselt kaasa asjaomase taudi puhangute diagnoosimisele, uurides diagnoosi kinnituseks, iseloomustamiseks ja episootiliseks uurimiseks talle saadetud patogeeni isolaate;
  - d) hõlbustama laboridiagnostikaekspertide väljaõpet või ümberõpet, pidades silmas diagnostikamenetluste ühtlustamist kogu liikmesriigis;
  - e) tagama IV lisa II osas loetletud eksootiliste taudide puhangute ja nimetatud lisa loetletud mitteeksootiliste taudide esmaste puhangute positiivsete tulemuste kinnitamise;
  - f) korraldama riigi tasandil diagnostikaprotseduuride regulaarseid võrdluskatseid (laboritevahelised võrdlused) koos artikli 57 kohaselt määratud liikmesriikide laboritega, et anda teavet liikmesriigis kasutatavate diagnostikameetodite ja läbiviidud katsete tulemuste kohta;
  - g) tegema koostööd artiklis 55 osutatud ühenduse referentlaboriga ja osalema ühenduse referentlaborite korraldatud võrdluskatsetes;
  - h) tagama korrapärase ja avatud dialoogi oma pädevate riiklike asutustega;
  - i) tegutsema ning olema hinnatud ja akrediteeritud vastavalt järgmistele Euroopa standarditele, võttes arvesse käesoleva direktiiviga sätestatud erinevate katsemeetodite kriteeriume:
    - i) EN ISO/IEC 17025 – katse- ja kalibreerimislaborite kompetentsuse üldnõuded;
    - ii) EN 45002 – katselaborite hindamise üldkriteeriumid;
    - iii) EN 45003 – kalibreerimis- ja katselaborite akrediteerimissüsteem – toimimise ja tunnustamise üldnõuded.

2. Punkti 1 alapunktis i osutatud katselaborite akrediteerimine ja hindamine võib olla seotud üksikkatsete või katsesarjadega.
3. Kui tegutsemine standardi EN ISO/IEC 17025 alusel on tegelikkuses raske, võivad liikmesriigid määrata käesoleva osa punkti 1 alapunkti i alapunktis i osutatud nõuetele mittevastavaid riiklikke referentlabeoreid, tingimusel et labori tegevuses on tagatud kvaliteet kooskõlas ISO 9001 suunistega.
4. Liikmesriigid võivad lubada, et nende territooriumil asuv riiklik referentlabor tugineb teiste artikli 57 kohaselt määratud laborite oskustele ja pädevusele ühe või mitme nende vastutusalas oleva taudi puhul, tingimusel et need laborid vastavad käesoleva osa asjakohastele nõuetele. Riiklik referentlabor jääb siiski liikmesriigi pädeva keskasutuse ja ühenduse referentlabori kontaktpunktiks.

III OSA

Määratud laborid liikmesriikides

1. Liikmesriigi pädev astus määrab artikli 57 kohaselt diagnostikateenuste jaoks ainult selliseid laboreid, mis vastavad järgmistele nõuetele. Nad peavad:
  - a) kohustuma viivitamata teatama pädevale asutusele, kui laborile saab teatavaks IV lisas loetletud mis tahes taudi kahtlus;
  - b) kohustuma osalema riikliku referentlabori korraldatavates diagnostikaprotseduuride võrdluskatsetes (laboritevahelised võrdlused);
  - c) tegutsema ning olema hinnatud ja akrediteeritud vastavalt järgmistele Euroopa standarditele, võttes arvesse käesoleva direktiiviga sätestatud erinevate katsemeetodite kriteeriume:
    - i) EN ISO/IEC 17 025 – katse- ja kalibreerimislaborite kompetentsuse üldnõuded;
    - ii) EN 45002 – katselaborite hindamise üldkriteeriumid;
    - iii) EN 45003 – kalibreerimis- ja katselaborite akrediteerimissüsteem – toimimise ja tunnustamise üldnõuded.
2. Punkti 1 alapunktis c osutatud katselaborite akrediteerimine ja hindamine võib olla seotud üksikkatsete või katsesarjadega.
3. Kui tegutsemine standardi EN ISO/IEC 17025 alusel on tegelikkuses raske, võivad liikmesriigid määrata käesoleva osa punkti 1 alapunkti c alapunktis i osutatud nõuetele mittevastavaid laboreid, tingimusel et labori tegevuses on tagatud kvaliteet kooskõlas ISO 9001 suunistega.
4. Kui käesolevas lisas ette nähtud tingimusi enam ei täideta, tühistab pädev asutus määramise.

VII LISA

SITUATSIOONIPLAANIDEGA SEOTUD KRITTEERIUMID JA NÕUDED

Liikmesriigid tagavad, et situatsiooniplaanid vastavad vähemalt järgmistele nõuetele.

1. Tuleb kehtestada sätted situatsiooniplaanide rakendamiseks vajaliku õigusvõime tagamiseks ning kiire ja eduka likvideerimiskampaania võimaldamiseks.
2. Tuleb kehtestada sätted juurdepääsuks kriisifondidele, eelarvevahenditele ja rahalistele vahenditele, et hõlmata IV lisa II osas loetletud eksootiliste taudide vastase võitluse kõiki aspekte.
3. Tuleb luua käsuliin, mis tagab, et IV lisa loetletud eksootiliste taudide või uute taudide korral toimub otsuste tegemine kiiresti ja tõhusalt. Keskne otsustusüksus peab vastutama tõrjestrategiate üldise suunamise eest.
4. Liikmesriikides peavad olema üksikasjalikud plaanid, et tagada IV lisa II osas loetletud eksootiliste taudide või uute taudide puhangu korral valmisolek kohalike tauditõrjekeskuste koheseks loomiseks ning rakendada tauditõrje- ja keskkonnakaitsemeetmeid kohalikul tasandil.
5. Liikmesriigid peavad tagama, et pädevate asutuste ning pädevate keskkonnaasutuste ja -organite vahel veterinaar- ja keskkonnoahutuse tagamiseks tehtav koostöö oleks nõuetekohaselt kooskõlastatud.
6. Tuleb ette näha piisavad vahendid kiire ja tõhusa kampaania tagamiseks, sealhulgas töötajad, seadmed ja laborivarustus.
7. Peab olema kättesaadav ajakohastatud tegutsemisjuhend, milles kirjeldatakse üksikasjalikult, terviklikult ja praktiliselt kõiki IV lisa II osas loetletud eksootiliste taudide või uute taudide korral rakendatavaid tegevusi, protsesse, juhiseid ja tõrjemeetmeid.
8. Vajaduse korral peavad olema kättesaadavad üksikasjalikud kavad erakorraliseks vaksineerimiseks.
9. Töötajad peavad korrapäraselt osalema kliiniliste tunnuste, epidemioloogilise uurimise ja epizootiliste taudide tõrje alasel koolitusel, reaalajas toimuvatel õppehäiretel ning suhtlemistreeningutel, et nad oskaksid läbi viia ametnikele, tootjatele ja veterinaararstidele suunatud taudi teadvustamise kampaaniaid.
10. Tuleb ette valmistada situatsiooniplaanid, võttes arvesse paljude lühikese aja jooksul tekkivate taudipuhangute tõrjeks vajalikke ressursse.
11. Ilma et see piiraks määruses (EÜ) nr 1774/2002 sätestatud veterinaarnõuete kohaldamist, tuleb situatsiooniplaanid ette valmistada nii, et taudipuhangute korral oleks tagatud veeloomade korjuste ja veeloomade jäätmete massiline likvideerimine loomade ja inimeste tervist kahjustamata ning kasutades protsesse või meetodeid, mis ennetavad keskkonnakahjustust, eelkõige:
  - i) kujutavad minimaalset ohtu pinnasele, õhule, pinna- ja põhjaveele, taimedele ja loomadele;
  - ii) tekitavad minimaalseid müra- või haisust põhjustatud häiringuid;
  - iii) on võimalikult kahjutud loodusele ja erihuvi pakkuvatele kohtadele.
12. Need plaanid peavad sisaldama taudipuhangu korral loomakorjuste ja loomsete jäätmete töötlemiseks või likvideerimiseks sobivate kohtade ja ettevõtete määramist vastavalt määrusele (EÜ) nr 1774/2002.

VIII LISA

VASTAVUSTABEL

Käesolev direktiiv	Kehtetuks tunnistatud direktiivid		
	91/67/EMÜ	93/53/EMÜ	95/70/EÜ
Artikli 1 lõike 1 punkt a	Artikli 1 esimene lõige	—	—
Artikli 1 lõike 1 punkt b	—	—	—
Artikli 1 lõike 1 punkt c	—	Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 1 lõige 2	—	Artikli 20 lõige 2	Artikli 12 lõige 2
Artikli 2 lõige 1	—	—	—
Artikli 2 lõige 2	—	—	—
Artikli 2 lõige 3	Artikli 1 teine lõige	—	—
Artikkel 3	Artikkel 2	Artikkel 2	Artikkel 2
Artikkel 4	—	—	—
Artikkel 5	—	—	—
Artikkel 6	—	—	—
Artikkel 7	—	—	—
Artikli 8 lõige 1	—	Artikli 3 lõige 2	Artikli 3 lõige 2
Artikli 8 lõige 2	—	—	—
Artikli 8 lõige 3	—	—	—
Artikli 8 lõige 4	—	—	—
Artikkel 9	—	—	—
Artikkel 10	—	—	Artikkel 4
Artikkel 11	—	—	—
Artikkel 12	—	—	—
Artikli 13 lõige 1	Artikli 4 esimene lõik	—	—
Artikli 13 lõige 2	Artikli 4 teine lõik	—	—
Artikli 14 lõike 1 punkt a	Artikli 7 lõige 1 Artikli 8 lõige 1	—	—
Artikli 14 lõike 1 punkt b	—	—	—
Artikli 14 lõige 2	Artikli 16 lõige 1	—	—
Artikli 14 lõige 3	Artikli 16 lõige 1	—	—
Artikli 14 lõige 4	—	—	—
Artikli 15 lõige 1	Artikli 3 lõike 1 punkt a ja lõige 2	—	—
Artikli 15 lõige 2	—	—	—
Artikli 15 lõige 3	Artikli 3 lõike 1 punkt b ja lõige 2	—	—
Artikli 15 lõige 4	—	—	—

Käesolev direktiiv	Kehtetuks tunnistatud direktiivid		
	91/67/EMÜ	93/53/EMÜ	95/70/EÜ
Artikli 16 lõige 1	Artikli 7 lõike 1 punkti a esimene lause Artikli 7 lõike 1 punkt b Artikli 8 lõike 1 punkt a Artikli 8 lõike 1 punkt b	—	—
Artikli 16 lõige 2	—	—	—
Artikkel 17	—	—	—
Artikli 18 lõige 1	Artikkel 9	—	—
Artikli 18 lõige 2	—	—	—
Artikli 19 lõige 1	—	—	—
Artikli 19 lõige 2	Artikli 9 lõige 2	—	—
Artikkel 20	Artikli 14 lõige 3	—	—
Artikkel 21	—	—	—
Artikkel 22	Artikli 19 lõige 1	—	—
Artikli 23 lõige 1	—	—	—
Artikli 23 lõige 2	Artikkel 22	—	—
Artikli 23 lõige 3	Artikli 19 lõige 2	—	—
Artikli 23 lõige 4	Artikli 19 lõige 3	—	—
Artikli 23 lõige 5	—	—	—
Artikkel 24	Artikkel 21	—	—
Artikli 25 punkt a	Artikkel 20	—	—
Artikli 25 punkt b	—	—	—
Artikli 25 punkt c	—	—	—
Artikli 25 punkt d	Artikli 21 lõige 2	—	—
Artikli 25 punkt e	—	—	—
Artikkel 26	—	Artikkel 4	Artikli 5 lõige 1
Artikkel 27	—	—	Artikli 5 lõige 5
Artikli 28 punkt a	—	Artikli 5 lõige 1 Artikli 10 lõike 1 punkt a	Artikli 5 lõike 2 punkt a
Artikli 28 punkt b	—	Artikli 5 lõike 2 punkt b Artikli 10 lõike 1 punkt c	Artikli 5 lõike 2 punkt b
Artikli 29 lõige 1	—	Artikli 5 lõike 2 punkt h Artikli 6 punkti a seitsmes taane Artikli 8 lõige 1 Artikli 9 lõike 1 esimene lause Artikli 10 lõike 1 punkt b	Artikli 4 lõike 1 kolmanda lõigu kolmas taane Artikli 5 lõike 4 esimene ja neljas lõik

Käesolev direktiiv	Kehtetuks tunnistatud direktiivid		
	91/67/EMÜ	93/53/EMÜ	95/70/EÜ
Artikli 29 lõige 2	—	Artikli 5 lõike 2 punkt i	Artikli 5 lõike 4 teine ja neljas lõik
Artikli 29 lõige 3	—	Artikli 6 punkt b Artikli 6 punkt d Artikli 8 lõige 2 Artikli 8 lõige 3 Artikli 9 lõige 2	—
Artikli 29 lõige 4	—	Artikli 5 lõike 2 alapunkti i teine taane	—
Artikkel 30	—	Artikli 5 lõige 4	Artikli 5 lõige 3
Artikkel 31	—	—	—
Artikkel 32	—	Artikli 5 lõige 2, artikkel 6	Artikli 4 lõike 1 kolmanda lõigu teine taane, artikli 5 lõike 2 punkt b, artikli 5 lõike 4 kolmas ja neljas lõik
Artikli 33 lõige 1	Artikli 3 lõige 3	Artikli 6 punkti a neljas taane	—
Artikli 33 lõige 2	—	Artikli 6 punkti a neljas taane	—
Artikli 33 lõige 3	—	—	—
Artikli 33 lõige 4	—	—	—
Artikli 34 lõige 1	—	Artikli 5 lõike 2 punkt c Artikli 6 punkti a esimene ja kolmas taane	—
Artikli 34 lõige 2	—	Artikli 6 punkti a neljas taane	—
Artikkel 35	—	Artikli 6 punkti a teine, viies ja kuues taane	—
Artikkel 36	—	—	—
Artikli 37 punkt a	—	—	—
Artikli 37 punkt b	—	—	Artikli 5 lõige 3
Artikli 38 lõige 1	—	Artikli 9 lõike 1 teine lause	—
Artikli 38 lõige 2	—	Artikli 9 lõige 3	—
Artikli 38 lõige 3	—	—	—
Artikli 39 punkt a	—	Artikli 10 lõike 1 punkt c	Artikli 4 lõike 1 kolmanda lõigu esimene taane
Artikli 39 punkt b	—	—	—
Artikli 39 punkt c	—	Artikli 10 lõike 1 punkt c	—
Artikli 39 punkt d	—	—	—
Artikkel 40	—	Artikkel 7	—

Käesolev direktiiv	Kehtetuks tunnistatud direktiivid		
	91/67/EMÜ	93/53/EMÜ	95/70/EÜ
Artikkel 41	—	—	—
Artikkel 42	—	—	—
Artikkel 43	—	—	—
Artikli 44 lõige 1	Artikkel 10	Artikli 10 lõige 2	—
Artikli 44 lõige 2	Artikkel 10	Artikli 10 lõige 2	—
Artikkel 45	Artikli 10 lõige 1	—	—
Artikkel 46	—	—	—
Artikkel 47	—	Artikli 6 punkti a esimene taane Artikkel 15	—
Artikli 48 lõige 1	—	Artikli 14 lõige 1	—
Artikli 48 lõige 2	—	Artikli 14 lõige 1	—
Artikli 48 lõige 3	—	—	—
Artikli 48 lõige 4	—	—	—
Artikli 49 lõige 1	Artikli 5 lõige 1	—	—
Artikli 49 lõige 2	—	—	—
Artikli 49 lõige 3	Artikkel 15	—	—
Artikli 50 lõige 1	Artikli 5 lõige 1 Artikli 6 lõige 1	—	—
Artikli 50 lõige 2	—	—	—
Artikli 50 lõige 3	Artikli 5 lõige 1	—	—
Artikli 50 lõige 4	Artikkel 15	—	—
Artikli 51 lõige 1	—	—	—
Artikli 51 lõige 2	Artikli 5 lõige 2	—	—
Artikkel 52	—	—	—
Artikli 53 lõige 1	—	—	—
Artikli 53 lõige 2	—	—	—
Artikli 53 lõige 3	—	Artikli 9 lõike 1 teine lause	—
Artikli 54 lõige 1	—	—	—
Artikli 54 lõige 2	—	Artikli 6 punkt d Artikli 8 lõige 3	—
Artikli 54 lõige 3	—	—	—
Artikli 55 lõige 1	—	Artikli 13 lõige 1	Artikli 7 lõige 1
Artikli 55 lõige 2	—	Artikli 13 lõige 2	Artikli 7 lõige 2
Artikli 55 lõige 3	—	—	—
Artikli 56 lõige 1	—	Artikli 12 lõige 1 Artikli 12 lõige 4	Artikli 6 lõige 2 Artikli 6 lõige 3
Artikli 56 lõige 2	—	—	—
Artikli 56 lõige 3	—	Artikli 12 lõige 6	Artikli 6 lõige 5
Artikli 56 lõige 4	—	—	—
Artikli 56 lõige 5	—	Artikli 12 lõige 1 Artikli 12 lõige 3	Artikli 6 lõige 2

Käesolev direktiiv	Kehtetuks tunnistatud direktiivid		
	91/67/EMÜ	93/53/EMÜ	95/70/EÜ
Artikli 57 punkt a	—	Artikli 11 lõige 2	—
Artikli 57 punkt b	—	Artikli 11 lõige 1	Artikli 6 lõige 1
Artikli 57 punkt c	—	—	—
Artikli 58 lõige 1	Artikkel 17	Artikkel 16	Artikkel 8
Artikli 58 lõige 2	Artikkel 22	—	—
Artikli 58 lõige 3	Artikkel 17	—	—
Artikkel 59	—	—	—
Artikkel 60	—	—	—
Artikli 61 lõige 1	—	—	—
Artikli 61 lõige 2	Artikkel 25	Artikkel 18	Artikkel 9
Artikli 61 lõige 3	Artikli 9 lõige 3 Artikli 17 lõige 2	Artikkel 18a	Artikli 4 lõige 2 Artikli 5 lõike 4 neljas lõik Artikli 8 lõige 4
Artikkel 62	Artikkel 26 Artikkel 27	Artikkel 19	Artikkel 10
Artikkel 63	—	—	—
Artikkel 64	—	—	—
Artikkel 65	Artikkel 29	Artikkel 20	Artikkel 12
Artikkel 66	—	—	Artikkel 13
Artikkel 67	Artikkel 30	Artikkel 21	Artikkel 14